

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ДИПЛОМНА РОБОТА

другий (магістерський) рівень вищої освіти
(освітній рівень)

на тему:

**“Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі
управління підприємством”**

Виконала: студентка 2 курсу, групи ОО – М2

Спеціальності 071 “Облік і оподаткування”

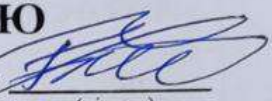
Попович Олександра Віталіївна

Керівник: к.е.н., доц. Шкроміда Н. Я.

Рецензент: д.е.н., проф. Щур Р. І.

Факультет Економічний
Кафедра Обліку і оподаткування
Освітній рівень Магістр
Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

д.е.н., професор Баланюк І. Ф.

(прізвище, ініціали)

" 12 " жовтня 2020 р.

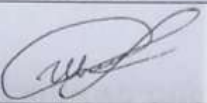
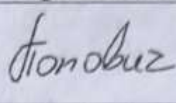
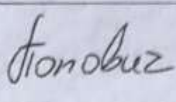
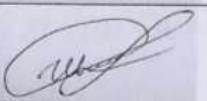
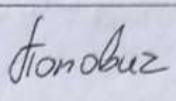
ЗАВДАННЯ

НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Попович Олександрі Віталіївні

1. Тема роботи "Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством",
керівник роботи Шкроміда Надія Ярославівна, к.е.н., доц. кафедри обліку і оподаткування.
2. Строк подання студентом роботи 02.11.2021 р.
3. Вихідні дані до роботи: дипломна робота буде проводитись на прикладі фінансово-господарської діяльності ДП "ВО "Карпати".
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): дослідити економічну сутність фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством; визначити класифікацію фінансових результатів підприємства та порядок їх формування; проаналізувати нормативно-правову базу регулювання обліку, контролю та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства; визначити особливості організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства; охарактеризувати синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства; сформулювати можливі напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат і фінансових результатів з метою їх ефективного управління; здійснити аналіз динаміки і структури доходів, витрат та фінансових результатів діяльності виробничого підприємства; провести аналіз прибутковості (рентабельності) діяльності підприємства; дослідити організацію та методику контролю як ключову функцію управління діяльністю підприємства.

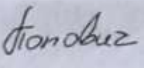
5. Перелік графічного матеріалу: текстові та аналітичні таблиці, рисунки.
 6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Шкроміда Н. Я., к.е.н., доц.		
2	Шкроміда Н. Я., к.е.н., доц.		
3	Шкроміда Н. Я., к.е.н., доц.		

7. Дата видачі завдання 15.10.2020 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ 1. Теоретичні основи обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства	17.03.2021	Виконано
2	Розділ 2. Організаційно-методичні аспекти обліку фінансових результатів діяльності ДП "ВО "Карпати" та напрямки їх удосконалення	28.05.2021	Виконано
3	Розділ 3. Аналіз і контроль формування фінансових результатів ДП "ВО "Карпати" в системі управління підприємством	15.10.2021	Виконано
4	Висновки, перелік посилань та список використаних джерел	20.10.2021	Виконано
5	Подання дипломної роботи до кафедри	13.12.2021	Виконано
6	Захист дипломної роботи	23.12.2021	Виконано

Студент Попович Олександра Віталіївна
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Шкроміда Надія Ярославівна
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

Наукового керівника, доцента, кандидата економічних наук

Шкромиди Надії Ярославівни

на дипломну роботу магістра 2-го курсу групи ОО-М2

Попович Олександри Віталіївни

на тему: “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством”

Актуальність теми. В сучасних умовах господарювання підприємства потребують суттєвого реформування структури управління господарською діяльністю. При цьому велике значення має деталізований облік та аналіз фінансових результатів підприємства з метою запобігання його банкрутства та забезпечення подальшої успішної діяльності з перспективами виходу на міжнародні ринки. Фінансові результати виступають індикатором ефективності роботи підприємства, який потребує достовірного обліку та аналізу. На основі фінансових результатів можна судити про успішність діяльності підприємства загалом. Виходячи з цього дана тема є актуальною.

У першому розділі дипломної роботи розкрито економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством, їх класифікацію та порядок формування, проведено огляд нормативно-правових документів, що регламентують облік, контроль і аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

У другому розділі дипломної роботи досліджено особливості організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства, синтетичний та аналітичний облік, а також узагальнено напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів.

У третьому розділі дипломної роботи проведено аналіз динаміки та структури доходів, витрат і фінансових результатів діяльності виробничого підприємства, а також аналіз прибутковості. Крім цього, досліджено контроль як ключову функцію управління діяльністю підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення роботи доведені до рівня методичних розробок та прикладних рекомендацій і частково впроваджені в облікову практику ДП “ВО “Карпати”.

Позитивним є те, що теоретичні та методологічні розробки, викладені автором в дипломній роботі, опубліковано в матеріалах Міжнародної науково-практичної конференції “Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення” (м. Бережани, 20 жовтня 2021 року).

Недоліки: з огляду на об’єкт дослідження автору доцільно було б більше звернути увагу на розкриття особливостей обліку фінансових результатів на досліджуваному підприємстві з метою удосконалення робочого плану рахунків.

Загальний висновок. Дипломна робота Попович Олександри Віталіївни на тему “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством” є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присвоєння освітнього рівня “Магістр” зі спеціальності 071 “Облік і оподаткування”.

За результатами проходження науково-дослідницької практики та оцінювання якості підготовки дипломної роботи за освітнім рівнем “Магістр”, студентка рекомендується до захисту з оцінкою “відмінно”.

Науковий керівник
кандидат економічних наук

доцент кафедри обліку і оподаткування

Шкроміда Н. Я.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

магістра 2-го курсу групи ОО-М2

Попович Олександри Віталіївни

на тему: "Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством"

Актуальність теми. Результативність господарської діяльності відображається у фінансово-економічних показниках, які найбільш точно характеризують фінансовий стан суб'єкта господарювання та дають уявлення про економічний потенціал його розвитку. В сучасних умовах економічного розвитку суб'єктів господарювання, питання фінансових результатів в бухгалтерському обліку вважається одним із ключових при здійсненні господарської діяльності, так як фінансовий результат є основним підсумковим показником. Виходячи з цього дана тема є актуальною.

Структура і зміст роботи повністю відповідають назві теми, а також напрямку підготовки магістра. Робота має логічну послідовність викладення результатів дослідження, поставлені питання є розглянутими і завершеними конкретними висновками і пропозиціями, які мають практичну значимість.

Практичне значення отриманих результатів визначається тим, що запропоновані пропозиції можуть бути впроваджені у діяльність ДП "ВО "Карпати".

Щодо недоліків рецензованої роботи, то автор недостатньо опрацювала сучасної наукової літератури, проте це не знижує загальну позитивну оцінку рецензованої роботи. Науковий і практичний рівень виконання дипломної роботи можна було б підвищити через дослідження особливостей удосконалення обліку формування і використання прибутку в умовах

використання програмного забезпечення, однак дане зауваження має рекомендований характер.

Отже, дипломна робота Попович Олександри Віталіївни на тему "Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством" є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, відповідає затвердженій темі та виконана відповідно до завдання, а її автор заслуговує на присвоєння освітнього рівня "Магістр" зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування".

Оцінка: заслуговує оцінки "відмінно".

Рецензент

доктор економічних наук

професор кафедри фінансів

Щур Р. І.

"25" листопада 2021 р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

магістра 2-го курсу групи ОО-М2 Попович Олександри Віталіївни на тему:

“Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством” (на прикладі ДП “ВО “Карпати”)

Актуальність теми. У сучасних умовах господарювання одним із найважливіших показників, що характеризує ефективність фінансової діяльності підприємства є фінансовий результат, тобто прибуток чи збиток. Основною метою діяльності підприємства в умовах глобальних економічних перетворень є одержання максимального прибутку за мінімальних витрат. Величина фінансового результату визначає можливість подальшого розвитку підприємства та створює запас фінансової стійкості, який дає підприємству змогу оперативно реагувати на зміни у ринковій кон'юнктурі. Фінансові результати характеризують майже всі аспекти діяльності підприємства: продуктивність праці, ступінь використання основних засобів, трудових, матеріальних і грошових ресурсів, собівартість реалізованої продукції, її якість, обсяг та ціни реалізації продукції, тощо.

Метою роботи є дослідження, узагальнення та висвітлення теоретичних і методологічних аспектів обліку та контролю фінансових результатів в системі управління підприємством, а також аналізу їх використання на ДП “ВО “Карпати”, пошук напрямів їх удосконалення.

Структура і зміст роботи повністю відповідають назві теми. Робота має логічну послідовність викладення результатів дослідження, поставлені питання є розглянутими і завершеними конкретними висновками та пропозиціями, які мають практичне значення.

Суттєвих недоліків робота не містить.

Загальний висновок. Дипломна робота Попович Олександри Віталіївни на тему “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством” (на прикладі ДП “ВО “Карпати”) виконана відповідно до вимог, які ставляться до такого виду наукових робіт, допускається до захисту з оцінкою “відмінно”, а її автор заслуговує на присвоєння кваліфікації бухгалтер-економіст, професіонал з обліку, оподаткування та аудиту за освітнім рівнем «магістр» спеціальності «облік і оподаткування».

Головний бухгалтер ДП “ВО “Карпати”

“19” листопада 2021 р.

Тимків Р.Ю.
(прізвище та ініціали)

[Signature]
(підпис)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота містить сторінок 82, таблиць 30, рисунків 15, додатків 6, список літератури з 55 найменувань.

Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством

Предметом дослідження є система обліку, контролю і аналізу господарських операцій пов'язаних з фінансовим результатом.

Об'єктом дослідження виступає діюча система, пов'язана з обліком, контролем і аналізом фінансових результатів в системі управління на ДП “ВО “Карпати”.

Мета дипломної роботи полягає в розкритті теоретичних та організаційно-методичних аспектів обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством, а також у розробці пропозицій щодо шляхів їх удосконалення.

Завданнями роботи є: дослідити економічну сутність фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством; визначити класифікацію фінансових результатів підприємства та порядок їх формування; проаналізувати нормативно-правову базу регулювання обліку, контролю та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства; визначити особливості організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства; охарактеризувати синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства; сформулювати можливі напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат і фінансових результатів з метою їх ефективного управління; здійснити аналіз динаміки і структури доходів, витрат та фінансових результатів діяльності виробничого підприємства; провести аналіз прибутковості (рентабельності) діяльності

підприємства; дослідити організацію та методику контролю як ключову функцію управління діяльністю підприємства.

Реалізація результатів дослідження. Окремі положення дипломної роботи опубліковано в матеріалах Міжнародної науково-практичної конференції “Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення” (м. Бережани, 20 жовтня 2021 року).

Одержані результати можуть бути використані щодо удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів в системі обліку ДП “ВО “Карпати”, що сприятимуть підвищенню ефективності управління фінансовими результатами досліджуваного підприємства.

Рік виконання дипломної роботи 2020-2021

Рік захисту роботи 2021

ДП "ВО "Карпати"

"19" листопада 2021 р. № _____

Державній екзаменаційній комісії з присвоєння кваліфікації економіста за
освітнім рівнем «магістр»

за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

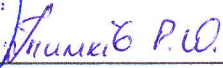
ДОВІДКА

видана Попович Олександрі Віталіївні про те, що виконані нею розробки в процесі дослідження на тему: "Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством" та сформульовані на підставі цього пропозиції використані в обліковій практиці підприємства.

Керівник підприємства

(підпис)

(прізвище, ім'я, по-батькові)

АНОТАЦІЯ

Попович О. В. “Облік, контроль і аналіз фінансових результатів в системі управління підприємством (на прикладі ДП “ВО “Карпати” м. Івано-Франківськ)”. – Рукопис.

Дипломна робота на присвоєння кваліфікації бухгалтер-економіст, професіонал з обліку, оподаткування та аудиту за освітнім рівнем Магістр” спеціальності 071 “Облік і оподаткування”. – Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківськ. – 2021 р.

В дипломній роботі досліджено теоретичні питання, нові методологічні підходи та практичні рекомендації щодо організації і методики обліку, контролю та аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством.

В роботі розглянуто основні теоретичні та методичні засади побудови обліку доходів, витрат і фінансових результатів та запропоновано напрямки удосконалення облікової політики підприємства. Узагальнено особливості аналізу і контролю формування фінансових результатів в системі управління підприємством.

Ключові слова: доходи, витрати, прибуток, збиток, фінансовий результат, контроль, оцінка, аналіз.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством	7
1.2. Класифікація фінансових результатів підприємства та порядок їх формування	15
1.3. Нормативно-правове регулювання обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства	21
Висновки до розділу	27
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ДП “ВО “КАРПАТИ” ТА НАПРЯМКИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	
2.1. Особливості організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	29
2.2. Синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	36
2.3. Напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів з метою ефективного управління	49
Висновки до розділу	55
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДП “ВО “КАРПАТИ” В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
3.1. Аналіз динаміки та структури доходів, витрат і фінансових результатів діяльності виробничого підприємства	57
3.2. Аналіз прибутковості діяльності підприємства	65
3.3. Контроль як ключова функція управління діяльністю підприємства: організація і методика	71
Висновки до розділу	77
ВИСНОВКИ	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	83
ДОДАТКИ	89

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Актуальність роботи визначається тим, що в сьогочасних економічних умовах ключову роль в системі економічних показників виконує фінансовий результат – основний показник ефективності функціонування підприємства, який дає загальну характеристику всіх результатів господарської діяльності.

Значні структурні зміни в економіці країни, міжнародна інтеграція, забезпечення конкурентоздатності на світовому рівні вимагає від вітчизняних підприємств обдуманого управління, під час якого велика увага має відводитись політиці управління фінансовими результатами, оскільки фінансові результати є базою для інвестиційного розвитку підприємства, збільшення його діяльності, а також гарантія економічно вигідного положення поміж конкурентів відповідної сфери.

У зв'язку з тим, що розмір фінансового результату дає змогу визначити майбутній розвиток підприємства, а саме розширення виробничих ліній виробництва, оновлення основних фондів, впровадження інноваційних технологій тощо та продукує запас фінансової стійкості, що дозволяє підприємству своєчасно відповідати на зміни у ринковій кон'юктурі, питання збільшення прибутковості особливо актуальні сьогодні.

Ступінь наукової розробки. Вагомий внесок у дослідження обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством зробили такі українські вчені: В. П. Багров, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, М. А. Болюх, Н. В. Чабанова, В. В. Сопко, Є. В. Мних, С. І. Шкарабан та інші.

Проблеми формування, обліку, контролю і аналізу фінансових результатів також розглядали іноземні вчені: Д. Стоун, М. І. Баканова, В. В. Ковальова, Д. Міддлтон, Ж. Рішар, І. Т. Балабанова, А. Д. Шеремет, В. П. Привалова та інші.

Проте, аналіз публікацій вчених засвідчує, що існують різні підходи до тлумачення сутності поняття “фінансовий результат”, їх класифікації, оцінювання. Єдиної позиції у розумінні цього поняття серед вчених не розроблено, а питання їх аналізу до сьогоднішнього дня не втрачає своєї актуальності та потребує детального дослідження і вироблення рекомендацій для практичної діяльності.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є розкриття теоретичних та організаційно-методичних аспектів обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством, а також у розробці пропозицій щодо шляхів їх удосконалення.

З огляду на це у даній роботі були поставлені та вирішені наступні задачі:

- дослідити економічну сутність фінансових результатів та їх значення у системі управління підприємством;
- визначити класифікацію фінансових результатів підприємства та порядок їхнього формування;
- проаналізувати нормативно-правову базу регулювання обліку, контролю та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства;
- визначити особливості організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства;
- охарактеризувати синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства;
- сформулювати можливі напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат і фінансових результатів з метою їх ефективного управління;
- розкрити методику аналізу динаміки і структури доходів, витрат та фінансових результатів діяльності виробничого підприємства;
- провести аналіз прибутковості (рентабельності) діяльності підприємства;

– дослідити організацію та методику контролю як ключову функцію управління діяльністю підприємства.

Об’єкт і предмет дослідження. Об’єктом дослідження є діюча система, пов’язана з обліком, контролем і аналізом фінансових результатів в системі управління на ДП “ВО “Карпати”.

Предметом дослідження виступає система обліку, контролю і аналізу господарських операцій пов’язаних з фінансовим результатом.

Методи дослідження. В дипломній роботі були використані такі теоретичні методи дослідження: абстрагування – логічний прийом концентрації на значущих якостях об’єкта; аналіз – деталізація на відмінні одиниці явища, які підлягають дослідженню; вибірка; вимірювання; групування – поділ явищ на стандартизовані групи, що відрізняються між собою за істотними ознаками; індукція – вироблення загальних висновків на базі аналізу окремих подій; порівняння – характеристика одного предмета через інший, подібний до нього; узагальнення – об’єднання одиничних явищ в єдине ціле задля акцентування спільних ознак однорідних предметів, фактів, явищ; спостереження; статистичні та аналітичні розрахунки; табличний (графічний) – заради більш наочного подання даних, отриманих в перебігу даного дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів визначається тим, що у даній роботі продемонстровано методику зображення в обліку фінансових результатів, запропоновано можливі напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат і фінансових результатів з метою ефективного управління, досліджено застосування економічного аналізу для цілей підвищення ефективності управління фінансовими результатами на ДП “ВО “Карпати”.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що результати дослідження стосовно пропозицій щодо удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів в

системі обліку ДП “ВО “Карпати” сприятимуть підвищенню ефективності управління фінансовими результатами досліджуваного підприємства.

Апробація результатів дипломної роботи. Окремі положення дипломної роботи опубліковано в матеріалах Міжнародної науково-практичної конференції “Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення” (м. Бережани, 20 жовтня 2021 року).

Структура роботи. Дипломна робота складається з таких структурних елементів: вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел і додатки.

Основний зміст роботи викладено на 82 сторінках друкованого тексту. Робота містить 30 таблиць, 15 рисунків, 6 додатків. Список використаних джерел складається із 55 найменувань поданих на 6 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ І АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічний зміст фінансових результатів та їх значення в системі управління підприємством

Основною ціллю будь-якого підприємства в сучасних умовах господарювання є одержання позитивного фінансового результату. Саме фінансовий результат є ключовим показником підприємства, від якого залежить розмір власного капіталу, забезпечення зобов'язань перед державним бюджетом, фінансування інвестицій та рівень платоспроможності підприємства. Як ключовий доказ ефективності функціонування підприємства, прибуток виступає також визначальним елементом при встановленні рівня заробітної плати працівників та рівня винагород.

Знання сутності фінансового результату діяльності підприємства та ухвалення ефективних управлінських рішень з метою подальшого їх розвитку – ключова передумова підвищення результативності функціонування підприємства.

На сьогодні достовірність генерування фінансових результатів є основою принципів та правил бухгалтерського обліку, обов'язкового дотримання яких вимагає законодавча база.

Дослідження нормативно-правового законодавства України демонструє, що в ньому не наведено визначення сутності поняття “фінансовий результат”.

Так, в НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” викладено тільки сутність визначень “прибуток” і “збиток”, що є причиною розмитості характеристики сутності та важливості значення фінансових результатів.

Відповідно до НП(С)БО 1, “прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов’язані з ними витрати, а збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати” [1].

Податкове законодавство також уподібнює поняття “фінансовий результат” та “прибуток”. Зокрема у ст. 134 Податкового кодексу України передбачено, що прибуток визначають зменшенням суми доходів звітного періоду на собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг і суму інших витрат звітного податкового періоду [2].

Сутність поняття “фінансовий результат” і “прибуток” не варто ототожнювати, оскільки за своїм змістом фінансовий результат є ширшим, аніж прибуток. Фінансовий результат окреслює кількісні і якісні показники результативності функціонування підприємства, а саме розкриває всю діяльність господарського підприємства, в той час як прибуток (збиток) є підсумком даного функціонування, тому що результат може бути як позитивним, так і негативним.

В сучасних вітчизняних економічних публікаціях науковці не одержали єдиної думки на рахунок необхідності і правомірності вживання терміна “фінансовий результат”. Проблема трактування даного терміну знаходить відображення у працях численних українських вчених.

Так, С. В. Мочерний зазначає, що під фінансовим результатом слід розуміти підсумок господарського функціонування підприємства, відображений у грошовій формі, зображений у стані прибутку чи збитку [3].

Водночас, О. О. Вороніна оперує економічним аспектом поняття і зауважує, що фінансовий результат – це опис фінансово-господарської діяльності підприємства, що зображає результат економічних відносин суб’єкта господарювання, відображає в цілому значущість та стійкість розвитку підприємства (з погляду одержаного доходу), вплив на його фінансово-господарську діяльність факторів зовнішнього середовища (з погляду структури та величини витрат) і кількісне узагальнення у вигляді

прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин [4].

Такі науковці, як В. А. Пипко та Ф. Ф. Бутинець під фінансовим результатом розуміють підсумок функціонування суб'єкта господарювання, зіставлення доходів та витрат висвітлених у звіті [5, 6].

В той час, М. С. Пушкар і В. А. Луговий дане поняття трактують як прибуток або збиток підприємства, одержаний в підсумку ведення господарської діяльності підприємством [7, 8].

Я. В. Соколов, Н. П. Кондракова та А. Г. Загородній узагальнюють фінансовий результат як подію, що призводить до приросту або ж скорочення капіталу підприємства [9, 10, 11].

Одночасно, М. В. Опарін під фінансовим результатом передбачає зіставлення регламентованих податковим законодавством доходів та витрат [12].

Вчений-економіст Р. В. Скалюк під даним визначенням передбачає якісний та кількісний показник ефективності функціонування підприємства [13].

Н. М. Ткаченко зазначає, що фінансовий результат – це доходи підприємства за мінусом витрат діяльності за результатами функціонування [14].

Для більш наочного розуміння сутності категорії фінансові результати порівнюємо думки різних вітчизняних вчених за даними табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Основні підходи до трактування змісту “фінансовий результат” у працях провідних українських вчених

Автор	Визначення
С. В. Мочерний [3]	Фінансовий результат – це виражений у грошовій формі підсумок господарської діяльності суб'єкта господарювання, зображений в прибутках або збитках
О. О. Вороніна [4]	Фінансовий результат – це характеристика фінансово-господарського функціонування, який дає характеристику результату економічних відносин підприємства
В. А. Пипко [5]	Фінансовий результат – це підсумок діяльності

	господарюючого суб'єкта, відображений в грошовому вигляді
Ф. Ф. Бутинець [6]	Фінансовий результат – це прибуток (збиток) одержаний від реалізації готової продукції (робіт, послуг)
М. С. Пушкар [7]	Фінансовий результат – це прибуток або збиток, одержаний за підсумком господарської діяльності
В. А. Луговий [8]	Фінансовий результат – це балансовий прибуток (збиток) підприємства, що включає доходи (витрати) від реалізації готової продукції, доходи (витрати) від інших реалізацій та суми позареалізаційних доходів (витрат)
Я. В. Соколов [9]	Фінансовий результат – це збільшення (зменшення) капіталу організації на протязі звітного періоду
Н. П. Кондракова [10]	Фінансовий результат показує зміну власного капіталу за встановлений період за підсумками виробничо-фінансового функціонування
А. Г. Загородній [11]	Фінансовий результат – це збільшення або ж зменшення вартості власного капіталу організації внаслідок функціонування протягом звітного періоду
В. М. Опарін [12]	Фінансовий результат – це зіставлення встановлених податковим законодавством доходів та витрат. Наявність більшої суми доходів, аніж витрат становить прибуток, зворотний факт дає характеристику збитку
Р. В. Скалюк [13]	Фінансовий результат – це якісний та кількісний показник результативності господарської діяльності підприємства
Н. М. Ткаченко [14]	Фінансовий результат – це доходи підприємства за вирахуванням витрат діяльності

В системі обліку зарубіжних країн розуміння фінансового результату з'явилося на початку розвитку самого бухгалтерського обліку. Вихідним етапом та метою якого є пояснення фінансового результату, що показує результативність споживання інвестованого власником капіталу. При цьому, прибуток характеризується як складова власного капіталу, а саме його збільшення протягом якогось періоду; розгляд виробничих ресурсів за строками повернення вкладених у них коштів (необоротних та оборотних), а не за їх місцем у процесі розширеного відтворення; сама діяльність – не як комплекс процесів розширеного відтворення, а як витрачання вкладеного капіталу (власного і залученого) задля його зростання [15, с. 59].

Таким чином, серед зарубіжних вчених виділяють три основних методи розкриття сутності твердження фінансового результату. Основним з них є метод “витрати-випуск”, який ґрунтується на моделі В. Леонт'єва.

Другий метод опирається на формулу балансу: Актив = Власний капітал + Зобов'язання. В той час, третій метод зумовлює фінансовий

результат як заміну вартості чистих активів на початок і кінець звітного періоду.

Обрахунок фінансового результату за всіма вище наведеними методами визначені певними моделями у планах рахунків, що пов'язані з будовою фінансових звітів.

При зіставленні фінансових результатів, вирахованих за кожним з трьох методів на одному й тому ж суб'єкті господарювання за звітний період, сума розрахунків може сильно відрізнятись.

Головним методом розкриття фінансового результату на зарубіжних суб'єктах господарювання є метод зіставлення доходів і витрат. Решта методів застосовуються для суб'єктів господарювання малого бізнесу при використанні спрощеного оподаткування, проте їх мають змогу застосовувати із аналітичною метою всі користувачі фінансової звітності.

Метод в якому фінансовий результат розраховується способом віднімання з суми активів власного капіталу і зобов'язань, тобто як різниця залишків активних та пасивних рахунків. Даний метод можливий оскільки операційні рахунки закриваються на дату складання балансу і відповідно залишків не можуть мати.

Метод, який базується на основі зміни чистих активів за певний період часу є досить простим і зрозумілим, що не потребує трудомістких обчислень показників виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і їх собівартості. Але, при цьому, приріст вартості чистих активів не позбавлений впливу таких чинників, як залучення капіталу шляхом емісії цінних паперів або позичання коштів у банку та в інших кредиторів; переоцінка активів на дату складання балансу; вилучення прибутку засновниками та погашення зобов'язань [15, с. 63].

Міжнародна система обліку обчислення фінансових результатів заснована на застосуванні методу на основі зміни чистих активів за певний період.

Підходи до визначення сутності фінансових результатів функціонування підприємства в зарубіжній практиці наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Основні підходи до трактування змісту “фінансовий результат” у міжнародній практиці

Підходи	Сутність
Перший метод	Фінансовий результат являє собою різницю між сумою чистих активів суб'єкта господарювання протягом звітного періоду. Чисті активи суб'єкта господарювання дорівнюють різниці між загальною вартістю майна підприємства та загальною сумою його заборгованостей і додаткових внесків власників
Другий метод	Фінансовий результат функціонування суб'єкта господарювання дорівнює різниці між розміром його доходів та витрат функціонування протягом звітного періоду
Третій метод	Фінансовий результат обумовлюється способом порівняння величини власного капіталу на початок звітного періоду та на кінець звітного періоду

Незважаючи на широту дослідження поняття “фінансовий результат” вітчизняними та зарубіжними вченими-економістами, все ще, є наявною велика кількість протиріч у трактуванні вказаного поняття, тому його дослідження є недоцільним без аналізу сутності фінансових результатів різними економічними школами (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Підходи до трактування змісту “фінансовий результат” основними економічними школами [16]

Економічна школа	Сутність
Меркантилістична	Фінансовий результат являє собою прибуток, сформований у галузі обігу і торгівлі, що є основою достатку
Фізіократична	Прибуток – визначальна форма фінансової звітності, що формується за рахунок природної родючості ґрунтів землі
Класична	Фінансовий результат формується у галузі виробництва, а прибуток є елементом вартості, яка продукується працею
Неокласична	Фінансовий результат формується за рахунок капіталу та сукупності всіх задіяних чинників виробництва
Інституціоналістична	Фінансовий результат формується під впливом держави, соціальних груп, профспілок тощо
Теорія трудового доходу	Фінансовий результат являє собою прибуток, сформований як наслідок результату діяльності та винагороди господарюючого суб'єкта
Марксистська	Джерелом формування фінансових результатів є додаткова

	вартість, сформована у процесі виробництва працею найманих робітників, яка збувається через сферу обігу
--	---

З погляду економічної категорії фінансовий результат визначається як різниця сукупної виручки та сукупних витрат підприємства.

Для забезпечення стійкої конкурентоспроможності та оптимального економічного ефекту необхідно впроваджувати результативну систему управління фінансовими результатами функціонування підприємства.

На думку О. О. Вороніної, під управлінням фінансовими результатами слід розуміти процес пошуку та реалізації найефективніших рішень пов'язаних з формуванням, розподілом та використанням фінансового результату, що опирається на координації дій з рештою підсистем управління організацією, на базі зворотного впливу, і виконується задля отримання стійкого фінансового стану та ефективного функціонування підприємства [4].

Фінансові результати в загальному вигляді зображають кількісні та якісні чинники функціонування підприємств. Формування фінансових результатів визначається широким колом факторів, які відбивають усі аспекти фінансово-господарської діяльності підприємств [17].

Управління фінансовими результатами являє собою комплекс принципів та методів побудови і реалізації управлінських рішень за базовими аспектами його формування, розподілу і споживання на підприємстві.

Управління формуванням і використанням фінансових результатів є особистою справою кожного підприємства, враховуючи потреби його фінансово-господарської діяльності, ринкового середовища.

Фінансовий результат посідає центральне місце в системі управління підприємством, адже саме даний показник відображає основну мету функціонування підприємства, вказує на рівень його дохідності та є вирішальним у подальшій діяльності.

Під час управління фінансовими результатами важливим для підприємства є обґрунтування методу управління, серед яких виділяють:

планування і розподіл прибутку, витрат; управління прибутком на базі організації центрів відповідальності; факторного аналізу прибутків.

Управління фінансовими результатами підприємства безпосередньо направлене на забезпечення надходження та споживання фінансових ресурсів, додержання розрахункової системи, забезпечення фінансової стійкості для ефективної діяльності підприємства.

Етапи управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання зображено на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Етапи управління фінансовими результатами

Ефективна система управління фінансовими результатами підприємства необхідна для забезпечення стійкої конкурентоспроможності та оптимального економічного ефекту. Саме фінансовий результат є ключовим показником результативності функціонування підприємства, на основі якого визначаються недоліки у діяльності підприємства та його можливості; прибуток сприяє діловій активності підприємства виробничої та фінансової сфери.

Отже, узагальнюючи вище наведений матеріал виділяють різні визначення та думки науковців щодо поняття “фінансовий результат”, однак на нашу думку: фінансовий результат – це зображений в грошовій формі показник ефективності функціонування суб’єкта господарювання за допомогою зіставлення доходів та витрат понесених для їх одержання, що може бути показаний у формі прибутку або ж збитку.

1.2. Класифікація фінансових результатів підприємства та порядок їх формування

В цілях управління підприємством неабияку роль відіграє економічно обґрунтована класифікація доходів, витрат та фінансових результатів. Наявність більшої суми отриманих доходів аніж понесених витрат становить прибуток підприємства, протилежне явище дає характеристику збитку. Таким чином, фінансовими результатами функціонування суб’єктів господарювання може бути прибуток або ж збиток. Функціонування підприємств у галузі фінансових результатів направлена на забезпечення одержання прибутку і його найбільш раціональний поділ та споживання, а при наявності збитку – на виявлення причин та джерел відшкодування.

В результаті дослідження, встановлено, що нормативно-правові акти, які регламентують послідовність розкриття сутності результатів діяльності суб’єкта господарювання, в більшості, не налічують класифікації фінансових

результатів, яка могла б бути застосована для формування результативних інформаційних облікових моделей.

Основними складовими фінансових результатів є доходи і витрати, отже, для того, щоб провести детальну класифікацію фінансових результатів необхідно розібрати його складові.

Деякі класифікаційні ознаки доходів підприємства залежно від різних ознак представлено в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Класифікаційні ознаки доходів підприємства для потреб управління

Ознаки	Види
Відповідно до характеру отримання	Доходи від операційної діяльності та інші доходи
За формою одержання	Грошові та не грошові
У залежності від виду діяльності	Доходи виробничої, посередницької, торговельної, інвестиційної, фінансової та іншої діяльності
У залежності від місця представлення	Бухгалтерські та приховані
За періодом формування	Доходи звітного та майбутніх періодів
За повнотою представлення	Валові, чисті, необхідні та можливі

Для управління, класифікація доходів відіграє неабияку роль. Структуровані доходи надають можливість правильно розуміти їх економічну сутність, склад і структуру, оцінити тенденцію зміни у часі, прийняти оптимальні управлінські рішення.

Деякі класифікаційні ознаки витрат підприємства залежно від різних ознак представлено в табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Класифікаційні ознаки витрат підприємства для потреб управління

Ознаки	Види
Залежно від виду діяльності, операцій	Операційної (основної та іншої) або інших видів діяльності
За методом зарахування до собівартості продукції	Прямі та непрямі
У відповідності до обсягу функціонування	Змінні та постійні
Відповідно до матеріальних елементів	Матеріальні, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати

Залежно від обсягу діяльності	Змінні та постійні (умовно-постійні)
За відношення до собівартості продукції	Витрати, що включаються до собівартості продукції та витрати періоду

Задля правильного визначення вартості, ціноутворення та собівартості продукції необхідна класифікація витрат підприємства. Для запитів управління підприємством дана класифікація відіграє вагомий роль у здійсненні калькуляції собівартості продукції.

Так, у відповідності до П(С)БО 17 “Податок на прибуток” фінансові результати діляться на облікові та податкові. П(С)БО 17 надає наступне визначення даних фінансових результатів [18]:

– обліковий прибуток (збиток) – сума прибутку (збитку) до оподаткування, визначена в бухгалтерському обліку і відображена у звіті про фінансові результати за звітний період;

– податковий прибуток (збиток) – сума прибутку (збитку), визначена за податковим законодавством об’єктом оподаткування за звітний період.

Розглядаючи фінансові результати у відповідності до їхньої величини, виділяють: позитивний фінансовий результат, тобто прибуток, нульовий фінансовий результат та негативний фінансовий результат – збиток. Прибуток являє собою суму, де доходи перевищують пов’язані з ними витрати. Збитки – перевищення суми витрат над сумою доходів, для одержання яких понесені ці витрати.

У Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій [19] налічується окремий рахунок 79 “Фінансові результати”, передбачений для обліку та узагальнення даних про фінансові результати підприємства. Субрахунки до синтетичного рахунку 79 уводяться підприємством самостійно, у залежності від потреб управління, контролю, аналізу та звітності, таким чином до яких фінансові результати поділяють на:

- результат операційної діяльності;
- результат фінансових операцій;

– результат іншої діяльності.

Згідно з Інструкцією до Плану рахунків бухгалтерського обліку [20] “фінансовий результат від операційної діяльності – це прибуток (збиток) від основної діяльності підприємства, який є різницею між сумою доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг та від іншої операційної діяльності та сумою собівартості реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг, адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат”.

Результат фінансових операцій демонструє прибуток або ж збиток від фінансової діяльності господарюючого суб’єкта, який вираховується як різниця між сумою доходів від участі в капіталі та інших фінансових доходів та сумою фінансових витрат.

Результат від іншої діяльності – це прибуток або збиток від іншої діяльності підприємства, який дорівнює різниці між сумою доходів від інвестиційної та іншої діяльності підприємства та сумою інших витрат [21].

Класифікація фінансових результатів необхідна для приймання відповідних управлінських рішень користувачами, саме тому повинна представляти продуктивний та правовий аспект відповідно у розрізі певних показників.

Класифікація фінансових результатів діяльності підприємства подано на рис. 1.2.

Валовий прибуток (збиток) вираховується як різниця між чистим доходом від реалізації товарів, робіт, послуг та її собівартістю.

Прибуток (збиток) від операційної діяльності вираховується за формулою:

$$\text{ФР од.} = \text{ВП} + \text{ІОД} - \text{АВ} - \text{ВЗ} - \text{ІОВ},$$

де ВП – валовий прибуток; ІОД – інші операційні доходи; АВ – адміністративні витрати; ВЗ – витрати на збут; ІОВ – інші операційні витрати [26].

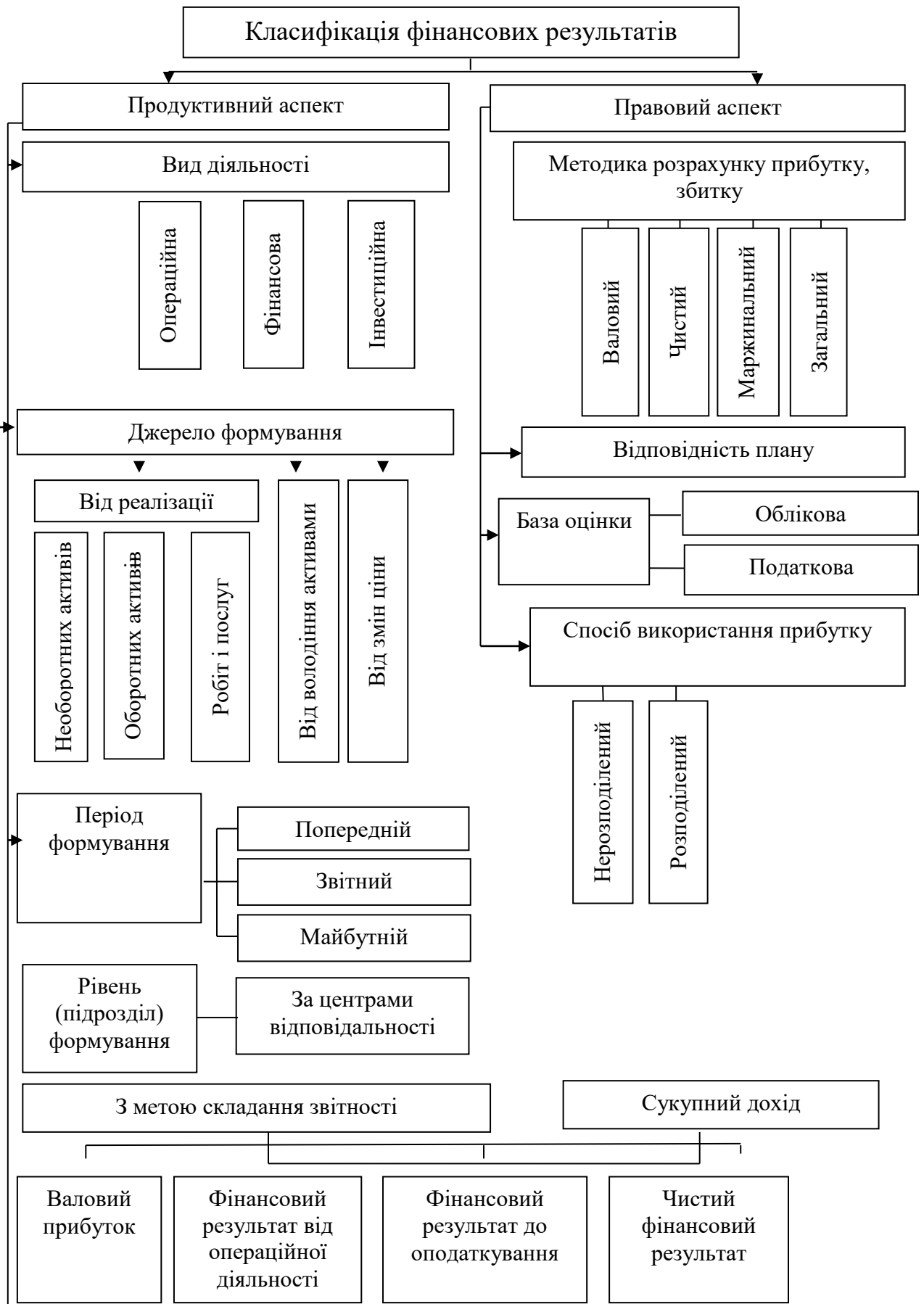

Рис. 1.2. Класифікація фінансових результатів

Чистий прибуток (збиток) – сума, що залишається після оплати всіх податків та відрахувань до бюджету, тобто це частина балансового прибутку.

Маржинальний прибуток дає характеристику суми чистого доходу від операційної діяльності за мінусом величини змінних витрат.

За характером використання виокремлюють прибуток:

- розподілений – чистий прибуток, розподілений протягом звітного періоду за передбаченими установчими документами напрямками;
- нерозподілений – чистий прибуток, що не був розподілений протягом звітного періоду.

За метою визначення виокремлюють економічний та бухгалтерський прибуток. Під економічним прибутком слід розуміти всю виручку за мінусом всіх витрат. Бухгалтерський прибуток – вся виручка суб'єкта господарювання за мінусом зовнішніх витрат. До зовнішніх витрат відносять витрати на придбання підприємством ресурсів у постачальників, які не відносяться до числа власників даного підприємства, а до внутрішніх відносять витрати на споживання ресурсів виробництва, які належать до власності самого підприємства. Як частина внутрішніх витрат нормальний прибуток становить ту мінімальну суму витрат, необхідну для продовження діяльності. “Звідси, економічний прибуток можна представити також як дохід, одержаний понад нормальний прибуток” [22, с. 12].

За характером оподаткування виокремлюють оподатковуваний і неоподатковуваний прибуток.

З метою аналізу, планування, виявлення динаміки прибутку використовується розподіл за періодом формування (прибуток минулого періоду, звітний і майбутнього).

За характером інфляційного “очищення” виокремлюють такі види прибутку як номінальний і реальний. Номінальний прибуток – це фактично отриманий, а реальний – величина одержаної номінальної суми, що скоригований на відповідний темп інфляції у даному періоді.

За величиною прибутку виділяють мінімальний, цільовий і максимальний прибуток, що залежать від обсягів діяльності. Мінімальний є прибуток, котрий забезпечує підприємству на вкладений капітал дуже малий рівень рентабельності, після оплати податків. Цільовим вважається той прибуток, що після оплати податків використовується підприємством на задоволення його потреб у соціальному і виробничому розвитку. Максимальний прибуток є основною цільовою настановою для підприємства, орієнтованого на досягнення визначеного потоку коштів у визначені періоди [23, с. 195].

За характером споживання в складі прибутку, після оплати податків та обов'язкових платежів виокремлюють капіталізовану та спожиту його частини. Капіталізований прибуток – це такий, що направлений на фінансування зростання активів підприємства, а спожитий – витрати на виплати власникам, персоналу та соціальні програми підприємства [24].

Отже, класифікація фінансових результатів є основою побудови обліку доходів та витрат. Класифікаційні ознаки повинні включати комплексне вивчення фінансових результатів і гарантувати у необхідному розрізі їх групування.

Задля полегшення ведення бухгалтерського обліку на підприємстві та забезпечення задоволення інформаційних вимог користувачів фінансової звітності для приймання управлінських рішень є потреба обґрунтованої класифікації фінансових результатів та її закріплення у відомчих методичних рекомендаціях.

1.3. Нормативно-правове регулювання обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

Без відповідної нормативно-правової бази не може існувати порядок організації і ведення бухгалтерського обліку фінансових результатів суб'єкта

господарювання. Дана нормативна база генерувалась впродовж довгого періоду часу і продовжує перебувати у процесі змін різних чинників, а саме: економічних, інтеграційних, політичних, соціальних та інших.

Діяльність будь-якого підприємства залежить від нормативно-правової бази, яка встановлює правові і економічні взаємовідносини з державою, іншими суб'єктами господарювання, трудовим колективом тощо.

Відповідно важливим питанням є розгляд нормативно-правової бази обліку, контролю та аналізу фінансових результатів функціонування суб'єкта господарювання.

Правова інформація містить відображення у нормативно-правових актах, які випускаються законодавчими органами вищої юридичної сили, а саме законами України, які регулюють систему функціонування суб'єкта підприємницької діяльності у галузі господарських, фінансових і трудових відносин.

Нормативні дані надаються з постанов та наказів Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Державного Комітету статистики України, Національного банку України тощо. Джерелом нормативної інформації фінансових результатів є План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування, затверджені наказом Міністерства фінансів України [19, 20].

Регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності на державному рівні виконується з метою:

- формування загальних правил ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що є обов'язковими для всіх підприємств;
- вдосконалення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Сьогоденне законодавство, що регулює облік фінансових результатів репрезентує багаторівневу систему на ступені активного формування. Нормативні документи залежно від призначення та статусу доречно зображати у формі багаторівневої системи (табл. 1.6).

Таблиця 1.6

**Рівні нормативно-правового регулювання обліку фінансових
результатів**

Рівень	Документ	Сутність
Міжнародний рівень	МСБО	Характеризують загальні вимоги щодо подання фінансової звітності
Державний рівень	Закони України	Характеризують організацію, регулювання, ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності та облік податкових зобов'язань
	Постанови Кабінету Міністрів України	Надають рекомендації щодо представлення та зберігання первинних документів, реєстрів, звітності, порядок репрезентування фінансової звітності
	П(С)БО, положення	Характеризують методологічні аспекти формування та представлення доходів і витрат у фінансовій звітності
	Нормативно-правові акти (інструкції, вказівки)	Конкретизують характеристику ведення обліку доходів та витрат суб'єкта господарювання
Рівень підприємства	Облікова політика, рішення, накази, розпорядження	Характеризує властивості ведення обліку операцій на окремому підприємстві

Визначальним нормативним документом, який встановлює правила ведення бухгалтерського обліку в Україні є Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” [27]. Даний Закон встановлює правила організації ведення обліку підприємств, встановлює первинні облікові документи, реєстри, ухвалює та затверджує вимоги до фінансової звітності, характеризує принципи ведення обліку, формування фінансової звітності, дає ймовірність безпомилково відображати в обліку та звітності дані про фінансові результати, тому даним Законом керуються всі суб'єкти господарювання.

Податковий кодекс впорядковує суспільні відносини, що формуються у галузі справляння податку на прибуток, систематичність його адміністрування, ставку податку, платників, їх права та обов'язки,

кваліфікацію контролюючих органів, доручення і обов'язки їх посадових осіб під час виконання податкового контролю, а також відповідальність за недотримання податкового законодавства [2]. Платники податку самотужки вираховують суму, що підлягає сплаті.

Відповідно, господарський кодекс України встановлює господарські взаємовідносини, які виникають між суб'єктами господарювання, що здійснюється для забезпечення економічних та соціальних результатів задля одержання прибутку [35].

Нормативною базою для складання ключової форми фінансової звітності, а саме форми 2 “Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)” є НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, яким визначають зміст і форму форми 2. Базові вимоги до розкриття його статей наведено в Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності [28].

При формулюванні фінансового результату необхідні деталізовані дані про доходи та витрати, облік яких встановлюють П(С)БО 15 “Дохід” і П(С)БО 16 “Витрати” відповідно, а саме умови їх визнання, оцінка, класифікація, що визначають методологічне підґрунтя встановлення даних про доходи та витрати в обліку та їх розкриття у фінансовій звітності [29, 30]. Наведена характеристика дозволяє користувачам фінансової звітності простежувати прибутковість, платоспроможність господарюючого суб'єкта, здійснювати порівняння, оцінювання та прогнозування доходів та витрат, проводити аналіз динаміки фінансових результатів і розкривати причини їх відхилень.

Так, П(С)БО 17 “Податок на прибуток” носить неопосередкований вплив на визначення методологічних засад формування в обліку даних про доходи, витрати, активи та зобов'язання з податку на прибуток підприємства та їх розкриття у фінансовій звітності [31].

П(С)БО 7 “Основні засоби” (облік витрат на амортизацію), П(С)БО 9 “Запаси” (облік витрат в частині списання запасів на витрати виробництва), а

також П(С)БО 26 “Виплати працівникам” (облік витрат на оплату праці) – розкривають у фінансовій звітності суми понесених витрат підприємством [32, 33, 34].

Завдяки Плану рахунків бухгалтерського обліку суб’єкти господарювання, відповідно до потреб управління, аналізу та звітності, самостійно вводять субрахунки до синтетичних рахунків для окремого обліку доходів та витрат за кожним видом діяльності [19].

Відповідно, Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань направлена на єдність зображення однорідних за змістом господарських операцій на відповідних синтетичних рахунках і субрахунках [20].

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 “Подання фінансової звітності”, 2 “Запаси”, 16 “Основні засоби”, 18 “Дохід”, 19 “Виплати працівникам”, 23 “Виплати на позики” встановлюють загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, її структури, змісту, рекомендації щодо визнання та розкриття даних [36, 37, 38, 39, 40, 41].

Законодавча база в розрізі питань пов’язаних з обліком фінансових результатів представлено в табл. 1.7.

Таблиця 1.7

Законодавчі та нормативні акти обліку фінансових результатів

Нормативне джерело	Сутність
Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” [27]	Встановлює правила ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності
Податковий кодекс України [2]	Регулює відносини, які виникають у галузі сплати податків і зборів
Господарський кодекс України [35]	Встановлює господарські взаємовідносини, які виникають між суб’єктами господарювання, розкриває поняття майна підприємства, джерел його формування тощо
НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [28]	Являє собою нормативну базу для складання форми 2 “Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)”
П(С)БО 15 “Дохід”, П(С)БО 16 “Витрати” [29, 30]	Розкривають умови визнання, оцінки, класифікації даних про доходи і витрати в обліку та фінансовій звітності
П(С)БО 17 “Податок на прибуток”	Формування в обліку даних про доходи, витрати,

[31]	активи та зобов'язання з податку на прибуток підприємства та їх розкриття у фінансовій звітності
П(С)БО 7 “Основні засоби”, П(С)БО 9 “Запаси”, П(С)БО 26 “Виплати працівникам” [32, 33, 34]	Розкривають суми понесених витрат суб'єктом господарювання у фінансовій звітності
План рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [19]	Відповідно до Плану рахунків, підприємства мають можливість вводити субрахунки до синтетичних рахунків для окремого обліку доходів та витрат
Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [20]	Встановлює призначення та порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для підсумування методом подвійного запису даних щодо наявності та руху активів, капіталу та зобов'язань господарюючих суб'єктів
МСБО 1 “Подання фінансової звітності”, 2 “Запаси”, 16 “Основні засоби”, 18 “Дохід”, 19 “Виплати працівникам”, 23 “Виплати на позики” [36, 37, 38, 39, 40, 41]	Регламентують загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, її структури, змісту, визнання та розкриття даних

Тому, дослідження та аналіз нормативно-правового забезпечення дає можливість відмітити, що законодавча база обліку фінансових результатів в Україні відображена досить великою кількістю законів, постанов, положень (стандартів) бухгалтерського обліку, але є наявним низка невідповідностей, які вимагають їх вирішення з метою уникнення помилок та спотворень облікової інформації.

Проведення порівняння національних положень і міжнародних показує, що структура МСБО є ширшою та є наявними суттєві відмінності змісту положень. Під час трансформації національних стандартів обліку до міжнародних, суб'єкт господарювання стикається з рядом суттєвих проблем (рис. 1.3).

Отож, базовими нормативними документами, які регулюють облік фінансових результатів підприємств в Україні є: Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”, Податковий та Господарський Кодекс України, НП(С)БО 1, П(С)БО 15, П(С)БО 16, П(С)БО 17, План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування, Укази Президента України; постанови і рішення Кабінету

Міністрів України; накази, постанови, розпорядження, листи, роз'яснення міністерств та відомств тощо.

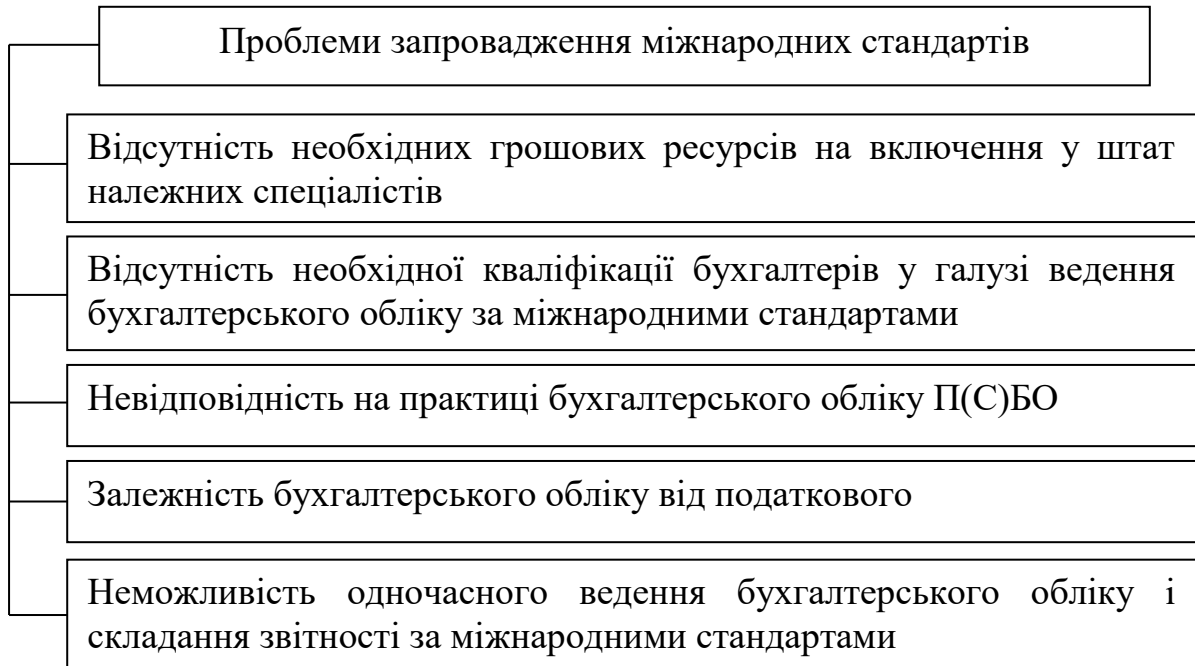

Рис. 1.3. Проблеми трансформації національних стандартів обліку до міжнародних вимог

Для вдосконалення діючих національних стандартів є потреба у дотриманні певних умов, а саме конкретизації певних понять і термінів, узгодженість національних стандартів обліку витрат із Податковим кодексом України, формування єдиного підходу до оцінки, обліку, визнання та відображення витрат суб'єктів господарювання.

Висновки до розділу

Дослідивши теоретичні основи обліку, контролю і аналізу фінансових результатів діяльності підприємства можна зробити такі висновки:

1. Сутність поняття “фінансовий результат” в законодавстві не розглядається, а велика кількість вчених трактують його по різному. Під фінансовим результатом необхідно розуміти зображений в грошовій формі показник ефективності функціонування суб'єкта господарювання за

допомогою зіставлення доходів та витрат понесених для їх одержання, що може бути показаний у формі прибутку або ж збитку відповідно.

2. В науковій літературі наведена велика кількість різноманітних класифікацій, що пропонують вчені-економісти, але на практиці діяльності підприємств в більшості випадків використовують класифікацію фінансових результатів відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку. При цьому до фінансових результатів відносять: результат операційної, фінансової та іншої діяльності. Класифікація фінансових результатів є основою побудови обліку доходів та витрат.

3. Нормативно-правове регулювання обліку, контролю та аналізу фінансових результатів налічує велику кількість законодавчих і нормативних документів різного правового статусу. Сукупність даних документів розподіляється в межах чотирьох рівнів нормативного регулювання бухгалтерського обліку фінансових результатів: законодавчого, нормативного, методичного та організаційного рівнів.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ДП “ВО “КАРПАТИ” ТА НАПРЯМКИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ

2.1. Особливості організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

У ринкових умовах господарювання одним із провідних показників, що визначає ефективність господарської діяльності підприємства є фінансовий результат: прибуток чи збиток, який прямо залежить від доходів і витрат певного періоду.

Вивчення фінансових результатів є досить важливим, оскільки рівень оплати праці працівників, рух грошових коштів до бюджетів всіх рівнів і насиченість ринку, в міру його потреб, відповідною продукцією залежить від одержаного підприємством прибутку. У випадку отримання підприємством збитку відстежується негативний вплив на його функціонування, що в подальшому може призвести до економічного саморуйнування. Засадою правильної характеристики фінансового результату є правильна, перевірена організація обліку. Тому потреба дослідження особливостей організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів є досить актуальним.

Саме тому розглянемо організацію обліку доходів, витрат та фінансових результатів на прикладі ДП “ВО “Карпати”.

ДП “ВО “Карпати” являє собою державне комерційне підприємство, утворене на державній власності та згодом передане до управління Державного концерну “Укроборонпром”.

Управління ДП “ВО “Карпати” виконується керівником, котрий забезпечує його високоприбуткове функціонування, результативне використання і збереження закріпленого за підприємством державного

майна, а концерн, відповідно, зобов'язаний створювати необхідні умови для матеріальної підтримки підприємства та організації праці керівника.

Провідним напрямком функціонування підприємства є виробництво електричного та електронного обладнання для автотранспортних механізмів.

ДП “ВО “Карпати” відноситься до категорії А та Б, найкращих в класифікації постачальників комплектуючих до автомобільної сфери. Підприємство випускає електрокабельні продукти для таких автомобільних марок, як: “Audi Q7”, “Porsche Cayenne”, “Skoda Scala”, “Mercedes C та E-class”, “Opel Astra”, “Opel Insignia”, “Volkswagen Touareg”.

Об'єктом функціонування також є випуск світодіодних та металопластикових конструкцій, корпусних і кованих виробів, кабельної та провідникової продукції, електронних складників та інше.

Уся сировина, деталі та комплектуючі механізми для виробництва кабельного джгута є іноземного походження та надходять на умовах давальницької сировини.

ДП “ВО “Карпати” використовує простий метод обліку витрат основного виробництва, де собівартість одиниці вираховується діленням загальних витрат по субрахунку 231 на загальну величину калькуляційних одиниць, в той же час для додаткових цехів використовується позамовний метод обліку витрат, який передбачає, що всі витрати акумулюються в розрізі окремих замовлень.

На даному підприємстві метод обліку витрат та калькулювання собівартості продукції виконується за замовленнями. Окреме замовлення на виріб або ж партію є об'єктом витрат. ДП “ВО “Карпати” встановило нормальну потужність за якою постійні загальновиробничі витрати розподіляються за замовленнями в межах нормальної потужності. При серійному виготовленні може застосовуватись нормативний метод обліку витрат і калькулювання собівартості.

Підприємство безперебійно забезпечує дотримання термінів постачання, а також високу якість продукції, завдяки чому збільшується номенклатура продукції, 99 % якої йде на експорт.

ДП “ВО “Карпати” є платником таких загальнодержавних податків, як:

- податок на прибуток підприємств;
- податок на додану вартість;
- екологічний податок.

Місцевих податків підприємство не сплачує, оскільки перебуває на загальній системі оподаткування.

Форма ведення обліку, яка використовується підприємством є журнально-ордерна з застосуванням бухгалтерської комп’ютерної програми “1-С Підприємство”. Під час застосування даної форми обліку господарські операції відображаються в регістрах під час одержання первинних документів або за підсумками місяця, виходячи з характеру і змісту операцій. Завдяки автоматизованому обліку підвищуються інформаційні можливості підприємства, а також продуктивність праці.

ДП “ВО “Карпати” складає звіт про управління, де представляє дані щодо своїх поточних справ, прогнозів та планів на майбутнє. У даному звіті представляється фінансова та не фінансова інформація, що визначає, в якому стані на даний період часу перебуває підприємство та дає характеристику щодо ризиків її діяльності. Окрім цього, для гарантії здійснення на високому організаційному і технічному рівні робіт, послуг, підтверджуючи додержання вимогам ДСТУ реалізується політика у сфері якості.

У 2008 році виробництво кабельної та провідникової продукції підприємства пройшло атестацію за міжнародною системою якості. Внаслідок виконаного аудиту підприємство кожного року підтверджує додержання стандартів системи на найвищому рівні, тому за додержання цілей у сфері якості підприємство сертифіковано за міжнародною системою.

ДП “ВО “Карпати” виконує роботи з виконання екологічної політики у галузі управління навколишнім середовищем. Кожного року проводить

контрольні заміри атмосферного повітря регіону. Підприємством вироблена та прийнята до виконання чотирьох ступенева система щодо контролю за станом охорони праці.

Організація бухгалтерського обліку підприємства – це порядок впорядкованих процесів зі створення системи бухгалтерського обліку, що містить у собі складання облікових регістрів та первинних носіїв облікової інформації, облікову політику, організацію облікового процесу підприємства [42, с. 7].

Ключовою метою організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів є своєчасне надання потрібних та актуальних даних щодо доходів, витрат та фінансових результатів користувачам.

Можна виділити такі завдання організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів, як:

- безпомилковість визначення, оцінювання доходів, витрат та фінансових результатів;
- відокремлення доходів, витрат та фінансових результатів за всіма класифікаційними ознаками;
- розподіл і списання доходів, витрат та фінансових результатів на відповідні рахунки, своєчасне відображення у облікових регістрах;
- нагляд за безпомилковою характеристикою фінансового результату;
- надання безпомилкових даних про доходи і витрати, обчислення результатів, споживання чистого прибутку (непокритих збитків) для вимог управління, сплати податків.

Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться з дня його реєстрації та до сьогодні, бухгалтерією підприємства ведеться бухгалтерський облік, яким керує головний бухгалтер. Головному бухгалтеру підчинні:

- заступник головного бухгалтера;
- матеріальна група (щодо обліку надходження цінностей, розрахунків з постачальниками, обліку основних засобів та готової продукції);

- група оплати праці (нарахування, утримання та виплата безпосередньо);
- облік грошових коштів (прийом, облік, видача та зберігання).

Визначальною частиною облікової політики підприємства є організація його обліку, організаційною базою якої виступає сукупність заходів з побудови структури бухгалтерської служби і характеристика її місця у системі управління підприємством.

Вплив облікової політики підприємства на фінансові результати є настільки суттєвим, що потребує оформлення відповідного розпорядчого документа. Внутрішнім нормативним документом підприємства, що обумовлює спосіб організації бухгалтерського обліку доходів, витрат та фінансових результатів є “Наказ про облікову політику”, який приймається наказом керівника підприємства і включає розділ щодо базових принципів організації обліку доходів і результатів діяльності.

Облікова політика даного підприємства застосовується для того щоб фінансова звітність повністю відповідала всім вимогам Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” та кожному конкретному П(С)БО.

На ДП “ВО “Карпати”, відповідно до облікової політики, доходи класифікують за такими групами:

- дохід від реалізації продукції;
- інші операційні доходи;
- фінансові доходи;
- інші доходи.

Дохід визначається внаслідок зростання активу або ж зменшення зобов’язань, що спричиняє збільшення власного капіталу підприємства, за умови, коли оцінка доходу може бути достовірно встановлена, за винятком зростання суми капіталу за рахунок внесків учасників даного підприємства.

Відображається дохід в бухгалтерському обліку у величині справедливої вартості активів, які одержані або ж підлягають одержанню.

ДП “ВО “Карпати” для представлення у фінансовій звітності витрат використовує наступну їх класифікацію “за призначенням”:

- собівартість реалізації;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати;
- фінансові витрати;
- інші витрати.

Одночасно під час зменшення величини активів або ж збільшення зобов’язань в бухгалтерському обліку містять відображення витрати.

Під витратами звітного періоду слід розуміти зменшення активів, або збільшення зобов’язань, що стають причиною зменшення суми власного капіталу підприємства, за умови, коли ці витрати можуть бути достовірно визначені, за винятком зменшення суми капіталу за рахунок вилучення або його розподілу між учасниками даного підприємства.

Витрати вважаються витратами певного періоду часу водночас із визнанням доходів, для одержання яких вони понесені.

Важливою особливістю документування операцій пов’язаних з доходами, витратами та фінансовими результатами є те, що для них не має затверджених типових форм документів. Для формування фінансових результатів ДП “ВО “Карпати” використовує відповідні первинні документи, зображені на рис. 2.1.

Для ефективного виконання своєї діяльності підприємству необхідно вірно організовувати облік, зокрема облік фінансових результатів. Значущим є одержання своєчасних, точних даних про фінансові результати, правильне розмежовування їх за видами діяльності, що приводить до потреби їх змін в організації і методиці обліку.

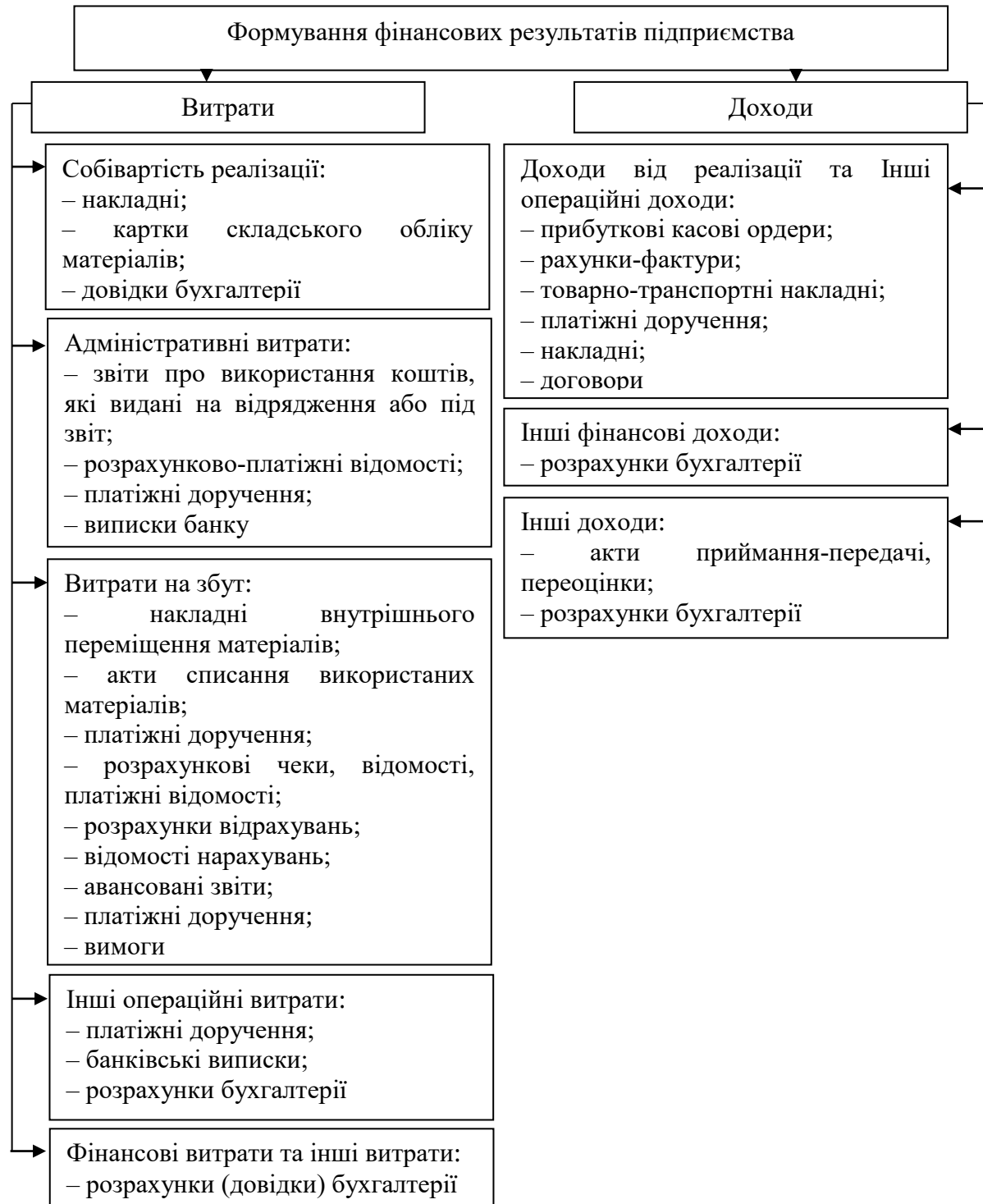

Рис. 2.1. Первинні документи з обліку доходів та витрат для формування фінансових результатів ДП “ВО “Карпати”

Отже, для організації бухгалтерського обліку фінансових результатів ДП “ВО “Карпати” потрібна організація раціонального і ефективного облікового процесу. Організація обліку доходів і витрат вимагає

вдосконалення, а саме, запровадження єдиних класифікаційних ознак та більшої їх конкретизації.

2.2. Синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Фундаментальним аспектом діяльності підприємства є зрозуміла організація обліку фінансових результатів, основними завданнями якого є встановлення достовірного визначення і оцінювання доходів та результатів діяльності, безпомилкове і цілковите документальне оформлення, своєчасне зображення в регістрах, контроль за достовірним визначенням фінансового результату для оподаткування, надання абсолютної і безпомилкової інформації про доходи та витрати функціонування, наявність і споживання чистого прибутку (непокритих збитків) для потреб управління.

Розглянемо порядок організації і методики обліку доходів, витрат та фінансових результатів на прикладі ДП “ВО “Карпати”.

Облік доходів на даному підприємстві ведеться на рахунках 7 класу плану рахунків, а саме:

- дохід від реалізації (70);
- інший операційний дохід (71);
- інший фінансовий дохід (73).

Рахунок 70 “Доходи від реалізації” окреслює підсумкові дані доходів підприємства від реалізації готової продукції, сум наданих знижок покупцям, а також інших вирахувань.

Субрахунок 701 застосовується для узагальнення даних щодо доходів від продажу готової продукції.

Субрахунок 702 застосовується для узагальнення даних щодо доходів від продажу товарів.

Субрахунок 703 застосовується для узагальнення даних щодо доходів від надання робіт та послуг, результати змін резервів незароблених премій.

В дебеті субрахунку 704 зображується сума наданих знижок покупцям після дати реалізації, вартість поверненої продукції покупцем і товарів, інші суми, які належать до вирахування з доходу. В кредиті субрахунку зображується списання дебетових оборотів на рахунок 79.

В кредиті субрахунків 701-703 відображується величина визнаних доходів, а в дебеті – сума непрямих податків та безпосереднє списання на рахунок 79 (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Бухгалтерські проведення з відображення в обліку доходів від реалізації продукції ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Виставлено рахунок покупцю за реалізовані комплекти проводів для транспортних засобів Aptiv	36 37 68	7011
2. Відображено ПДВ із суми виручки від реалізації комплектів проводів для транспортних засобів Aptiv	7011	641
3. Отримано кошти від реалізації комплектів проводів для транспортних засобів Aptiv	30 31	7011
4. Списано доходи від реалізації комплектів проводів для транспортних засобів Aptiv	7011	79
5. Відображено суму наданих знижок покупцям після дати реалізації, вартість поверненої продукції покупцем та товарів та інші суми, які належать до вирахування з доходу	79	704

Узагальнення даних щодо інших доходів від операційної діяльності підприємства у звітному періоді ведеться на окремому рахунку 71, що не враховує виручку від реалізації продукції.

Даний рахунок налічує такі субрахунки:

- субрахунок 711, на якому відображується інформація щодо доходів від продажу іноземної валюти;
- субрахунок 712, на якому накопичуються дані щодо доходів від продажу оборотних активів;

- субрахунок 713, на якому накопичуються дані щодо доходів від оренди майна, у випадку коли ця діяльність не вважається метою створення підприємства;
- субрахунок 714, на якому накопичуються дані щодо доходів від курсових різниць операційної діяльності;
- субрахунок 715, в якому відображуються дані щодо штрафів, пені, неустойок, що визнані боржником або які винесені про їх стягнення рішенням суду;
- субрахунок 716, на якому відображаються дані щодо сум відшкодованих суб'єкту господарювання вартості раніше списаних активів;
- субрахунок 717, містить відображення інформації щодо доходів від списання кредиторської заборгованості, після закінченні строку позовної давності;
- субрахунок 718, містить відображення інформації щодо одержаних підприємством грантів, субсидій, асигнувань;
- субрахунок 719, на якому накопичуються дані щодо інших доходів операційної діяльності, що не знайшли відображення на інших субрахунках рахунку 71.

В кредиті рахунку 71 відображується збільшення доходу, а за дебетом – суми непрямих податків та списання в порядку закриття на рахунок 79 (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Кореспонденції рахунків з відображення в обліку інших операційних доходів ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Відображено оприбуткування раніше списаних основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, запасів, МШП, незавершеного виробництва, напівфабрикатів, готової продукції, товарів	10	71
	11	
	12	
	20	
	22	
	23	
	25	
	26	

	28	
2. Відображено курсова різниця за валютою	30 31 33	71
3. Відображено нарахування курсової різниці покупцю на суму його боргу, дебіторської заборгованості підзвітних осіб у іноземній валюті	36 37	71
4. Визнання цільового фінансування доходом	48	71
5. Відображено нараховані податки при реалізації іншого операційного доходу	71	64
6. Списано інші операційні доходи на фінансові результати	71	79

Рахунок 73 “Інші фінансові доходи” використовується суб’єктом господарювання для відображення доходів від операцій пов’язаних з фінансовими інвестиціями. До даних доходів належать дивіденди, проценти, роялті, нарахована амортизація премій, окрім доходів, які обліковуються за методом участі в капіталі.

Облік на рахунку 73 ведеться за наступними субрахунками:

Субрахунок 731 відображує інформацію щодо належних дивідендів від інших підприємств, які не є асоційованими, спільними та дочірніми;

Субрахунок 732 відображує інформацію щодо відсотків за облігаціями, цінними паперами, які не містять відображення на субрахунку 731, відсотки за здані у фінансову оренду необоротні активи;

Субрахунок 733 відображує інформацію щодо інших доходів від фінансової діяльності, які не містять відображення на субрахунках 731 та 732.

В кредиті рахунку 73 відображується збільшення доходу, а за дебетом – списання обороту в порядку закриття на рахунок 79 (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Кореспонденції рахунків з відображення в обліку інших фінансових доходів ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Визнано дохід від нарахованих дивідендів	373	731
2. Визнано дохід від відсотків за користування майном, що передане у фінансову оренду	373	732
3. Визнано дохід від відсотків за облігаціями	373	732

4. Визнано дохід нарахованих за споживання нематеріальних активів, роялті	373	733
5. Списано інші фінансові доходи на фінансові результати	73	79

Облік витрат ДП “ВО “Карпати” веде на рахунках класу 9 “Витрати діяльності” у розрізі:

- незавершеного виробництва (23);
- собівартості реалізованої продукції (901);
- адміністративних витрат (92);
- витрат на збут (93);
- інших витрат операційної діяльності (94);
- інших витрат (97);
- податку на прибуток (98) [20].

Рахунок 23 призначений для підсумування інформації щодо понесених підприємством витрат на виробництво. Витрати на випуск продукції слід відображати в обліку за видами виробництв на відповідних субрахунках, за видами продукції в розрізі калькульованих статей витрат та за місцями виникнення витрат.

В дебеті рахунку 23 відображаються прямі матеріальні, трудові та інші прямі витрати підприємства в кореспонденції з рахунками виробничих запасів, розрахунків по оплаті праці з персоналом та іншими прямими витратами, за кредитом рахунків відповідно. Непрямі витрати групуються на рахунок загальновиробничих витрат, котрі в кінці звітного періоду в порядку розподілу списуються на рахунок 23.

З кредиту рахунку 23 списують фактичну собівартість виробленої продукції в дебет рахунку готової продукції або собівартості реалізації.

Залишок по дебету рахунку 23 на кінець звітного періоду дає характеристику величині незавершеного виробництва підприємства.

Бухгалтерські проведення по обліку виробничих витрат наведено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Кореспонденції рахунків з відображення в обліку виробничих витрат ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Списано на виробництво виробничі запаси, МШП, товари на складі, транспортні та заготівельні витрати	23	20 22 281 289
2. Нараховано заробітну плату виробничому персоналу, відрахування на соціальні заходи	23	661 651
3. Нараховано амортизацію устаткування виробництва	23	13
4. Розподілено загальновиробничі витрати між об'єктами виробництва	23	91
5. Відображено собівартість реалізації продукції	90	23
6. Списано на фінансовий результат собівартість реалізованої продукції	79	90

Рахунок 90 “Собівартість реалізації” призначений для відображення даних щодо виробничої собівартості реалізованої продукції без врахування адміністративних витрат господарюючого суб'єкта.

Субрахунок 901 призначений для ведення обліку собівартості проданої продукції звітного періоду.

Субрахунок 902 відображає собівартість проданих товарів звітного періоду.

Субрахунок 903 призначений для відображення собівартості наданих робіт та послуг.

Наприкінці кожного звітного періоду сальдо рахунка 90 списується в дебет рахунка 79.

Бухгалтерські проводки по обліку собівартості наведено у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Кореспонденції рахунків з відображення в обліку собівартості реалізованої продукції ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Показано дохід за реалізовані комплекти проводів для транспортних засобів Artiv покупцю	36	7011

2. Відображено нарахування податкових зобов'язань з ПДВ	7011	641
3. Показано собівартість реалізованих комплектів проводів для транспортних засобів Aptiv	9011	26
4. Списано на фінансовий результат доходи від реалізації комплектів проводів для транспортних засобів Aptiv	7011	791
5. Списано на фінансовий результат собівартість реалізованих комплектів проводів для транспортних засобів Aptiv	791	9011
6. Одержано кошти від покупця за реалізовані комплекти проводів для транспортних засобів Aptiv	31	36

Для обліку адміністративних витрат підприємство використовує рахунок 92, для якого характерними є витрати, спрямовані на управління та обслуговування загальногосподарської діяльності у масштабі всього підприємства.

До таких витрат на підприємстві відносять:

- 9211 “Сукупні корпоративні витрати”;
- 9212 “Витрати на службові відрядження, удержання апарату управління”;
- 9213 “Витрати на удержання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів”;
- 9214 “Оплата професійних послуг”;
- 9215 “Витрати зв’язку”;
- 9216 “Амортизація нематеріальних активів”;
- 9217 “Витрати пов’язані із врегулюванням спорів у судових органах”;
- 9218 “Податки, збори та інші обов’язкові платежі”;
- 9219 “Витрати на оплату послуг банку, а також розрахунково-касове обслуговування”;
- 9220 “Інші витрати”.

Сума понесених адміністративних витрат відображується за дебетом рахунка 92, а за кредитом відбувається їх списання на фінансовий результат звітного періоду (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Кореспонденції рахунків з відображення в обліку адміністративних витрат ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Нараховано амортизацію обладнання адміністративного призначення	92	13
2. Відображено витрати на підтримання та обслуговування приміщення адміністрації	92	205 207 209 685
3. Нараховано податки, збори та інші обов’язкові платежі	92	64
4. Відображено витрати на службові відрядження та оплату праці, відрахування на соціальні заходи працівників адміністрації	92	372 661 651
5. Списано адміністративні витрати на фінансові результати	79	92

Витрати пов’язані із збутом продукції обліковуються на рахунку 93. До даних витрат підприємства належать:

- утримання підрозділів пов’язаних із збутом;
- транспортування, страхування товарів, перевалка та інші послуги безпосередньо пов’язані з транспортуванням;
- оплата праці, службові відрядження, податки і збори продавців, торгових агентів та працівників відділу збуту;
- зберігання, охорона, опалення, освітлення, амортизація, експлуатація основних засобів та нематеріальних активів, пов’язаних із збутом;
- зберігання, навантаження, розвантаження, пакування продукції;
- передпродажні заходи, реклама, вивчення ринку;
- гарантування техніки безпеки та охорони праці.

В дебеті рахунку 93 обліковуються суми понесених витрат на збут, а в кредиті – списання на рахунок 79, відповідно (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Кореспонденції рахунків з відображення в обліку витрат на збут ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т

1. Нараховано амортизацію торгового обладнання	93	13
2. Відображено списання пакувальних матеріалів	93	201
3. Відображено витрати на підтримання та обслуговування приміщення збуту	93	205 207 209 685
3. Нараховано податки, збори та інші обов'язкові платежі	93	64
4. Відображено витрати на службові відрядження та оплату праці, відрахування на соціальні заходи персоналу пов'язаного зі збутом	93	372 661 651
5. Відображено витрати на рекламу та маркетингові заходи	93	685
6. Списано витрати пов'язані зі збутом на фінансові результати	79	93

Окрім наведених витрат підприємство містить також інші операційні витрати, до яких належать:

- витрати на дослідження, розробки;
- собівартість реалізації іноземної валюти, виробничих запасів;
- безнадійна дебіторська заборгованість, відрахування до резерву сумнівних боргів;
- втрати курсових різниць;
- нестачі та втрати від псування цінностей;
- визнані штрафи, пені, неустойки;
- витрати на утримання об'єктів соціально-культурного призначення;
- інші витрати операційної діяльності.

В дебеті рахунку 94 відображуються визнані суми понесених витрат, а відповідно в кредиті – списання на рахунок 79 (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

**Кореспонденції рахунків з відображення в обліку інших витрат
операційної діяльності ДП “ВО “Карпати”**

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Проведено уцінку сировини і матеріалів, МШП, напівфабрикатів, готової продукції, товарів	94	201 22 25 26 28
2. Утворено резерв сумнівних боргів для виплат дебіторам	94	38
3. Відображено курсову різницю	94	36

		63 68
4. Визнано штрафи, пені, неустойки	94	36 63 641 65
5. Списано нестачу грошових коштів	94	30 31
6. Списано інші витрати операційної діяльності на фінансові результати	79	94

Витрати, що виникають внаслідок звичайного функціонування підприємства, але не є пов'язаними з виробництвом або реалізацією продукції відносять на рахунок 97 “Інші витрати”, окрім фінансових витрат.

До даних витрат відносять:

- балансову вартість та витрати (собівартість) проданих фінансових інвестицій;
- залишкову вартість та витрати (собівартість) проданих необоротних активів;
- балансову вартість та інші витрати проданих майнових комплексів;
- втрати курсових різниць;
- суми знецінення необоротних активів та фінансових інвестицій;
- витрати на списання необоротних активів.

В дебеті рахунку 97 відображуються визнані суми понесених витрат, а відповідно в кредиті – списання на рахунок 79 (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Кореспонденції рахунків з відображення в обліку інших витрат

ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Зображено втрати пов'язані зі зменшенням корисності активів	972	10 11 12
2. Зображено залишкову суму проданих майнових комплексів	973	10
3. Зображено втрати пов'язані із курсовими різницями	974	31 34
4. Зображено витрати на списання необоротних активів	976	10 11

		65
		66
5. Списано інші витрати на фінансові результати	793	97

Облік величини витрат з податку на прибуток відображується на рахунку 98 “Податок на прибуток”, що містить поточний податок на прибуток, відстрочене податкове зобов’язання та відстрочений податковий актив. В дебеті рахунку 98 відображується величина нарахованої суми податку на прибуток, а в кредиті – списання на 79 рахунок (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

**Кореспонденції рахунків з відображення в обліку податку на прибуток
ДП “ВО “Карпати”**

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Нарахований податок на прибуток	98	64
2. Зображено зменшені витрати з податку на прибуток на величину тимчасової різниці	17	98
3. Зображена різниця за даними податкового і бухгалтерського обліку з податку на прибуток	98	54
4. Списано на фінансові результати витрати з податку на прибуток	79	98

Інформація синтетичного та аналітичного обліку доходів та витрат підприємства дає характеристику утворенню чистого доходу від збутих товарів, робіт, послуг, елементів собівартості реалізованої продукції та є базою облікової інформації щодо заповнення Звіту про фінансові результати.

ДП “ВО “Карпати” облік фінансових результатів веде на рахунку 79 в розрізі наступних субрахунків:

791 “Результат операційної діяльності”;

792 “Результат фінансових операцій”;

793 “Результат іншої діяльності” [19].

В дебеті рахунку 79 відображується закриття рахунків обліку витрат, суми податку на прибуток, а в кредиті – закриття рахунків обліку доходів. При закритті даного рахунку його сальдо списується на рахунок 44 “Нерозподілені доходи (непокриті збитки)”.

Рахунок 44 містить відображення в обліку нерозподілених підприємством прибутків або ж непокритих збитків поточних та минулих років та спожитого в поточному році прибутку. Дебет даного рахунку відображає суми понесених збитків та використання підприємством прибутку, а кредит – збільшення суми прибутку від усіх видів його діяльності. Субрахунок 441, відображає інформацію щодо наявності та руху нерозподіленого прибутку. Субрахунок 442, відображає непокриті збитки підприємства, котрі списуються за рахунок нерозподіленого прибутку, резервного, пайового чи додаткового капіталу. І відповідно, субрахунок 443, відображає розподіл одержаного прибутку, наприклад в резервний капітал або ж на інші потреби підприємства.

Фінансові результати підприємства дають характеристику кількісних та якісних показників функціонування. Фінансові результати зумовлюють вплив факторів при керуванні формуванням та розподілом прибутку. Прибуток та збиток підприємства вважаються інтегрованими показниками, оскільки на них діють усі фактори діяльності суб'єкта господарювання, серед яких виокремлюють ціну та собівартість, обсяг виробництва, узгодженість попиту та пропозиції, позицію на ринку, конкурентоспроможність тощо.

Чистий дохід від реалізації продукції	-	Собівартість реалізованої продукції	=	Валовий прибуток/збиток
				+/-
Фінансовий результат від операційної діяльності	=	Інші операційні доходи Адміністративні витрати Витрати на збут Інші операційні витрати		
	+/-			
Інші фінансові доходи Інші витрати	=	Фінансовий результат до оподаткування		
				-
Чистий прибуток/збиток	=	Витрати з податку на прибуток		

Рис. 2.2. Схема формування фінансових результатів ДП “ВО “Карпати”

Визначення фінансових результатів від усіх видів діяльності підприємства ДП “ВО “Карпати” (табл. 2.11):

Таблиця 2.11

Формування фінансових результатів від усіх видів діяльності

ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Списано одержані доходи на фінансовий результат	7011 71 73	79
2. Списано понесені витрати на фінансовий результат	79	9011 92 93 94 97 98
3. Одержано фінансовий результат – прибуток	79	441
4. Одержано фінансовий результат – збиток	442	79

За рахунок одержаного прибутку підприємство формує цільові фонди: амортизаційний (формується за рахунок амортизаційних відрахувань для основних засобів, що втрачають свою споживчу вартість), фонд розвитку виробництва (формується шляхом відрахувань від чистого прибутку для розвитку матеріальної та технічної бази підприємства), споживання (оплати праці), резервний (у величині визначеній фінансовим планом для покриття збитків), інші фонди.

ДП “ВО “Карпати” використовує суму нерозподіленого прибутку за наступними напрямками (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Бухгалтерські проведення з обліку використання нерозподіленого прибутку ДП “ВО “Карпати”

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Д-т	К-т
1. Частину чистого прибутку використано для формування резервного капіталу	443	43
2. Частину чистого прибутку використано для матеріального заохочення працівників	443	661
3. Частину чистого прибутку використано для нарахування	443	671

дивідендів засновникам		
4. Здійснено відрахування до централізованих фондів	443	682

Отже, фінансовий результат діяльності суб'єкта господарювання визначається як різниця між отриманими доходами та понесеними витратами, внаслідок чого наближує керівництво підприємства до задоволення його інформаційних потреб, забезпечує вибір слушних методів обліку, аналізу, контролю, планування та прийняття відповідних управлінських рішень.

2.3. Напрямки удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів з метою ефективного управління

Від правильної організації облікової політики суб'єкта господарювання залежить раціональна структура його бухгалтерського обліку, фінансовий стан та перспектива розвитку у ринковому середовищі.

Відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” та НП(С)БО 1 “облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності” [1, 27].

У зарубіжних країнах під терміном “облікова політика” слід розуміти сукупність методів ведення обліку на підприємстві [43, с. 65]. Зміст МСБО 1 “Розкриття облікової політики” надає розуміння сутності облікової політики як необхідного інструментарію задля дотримання встановлених принципів, а не стільки як трактування самого визначення “облікова політика”.

У деяких країнах існує відповідне Положення “Облікова політика підприємства”, однак в Україні воно є відсутнім.

На вибір облікової політики підприємства мають вплив:

- форма власності, а також організаційно-правова форма суб'єкта господарювання;
- вид діяльності, галузева приналежність;
- обсяги діяльності;
- кількість працюючих;
- стратегія фінансово-господарського розвитку;
- система оподаткування, інформаційного забезпечення, матеріального заохочення та результативності роботи підприємства [44].

Правильно сформована облікова політика несе значний вплив на результативність управління господарською діяльністю підприємства. Під час формування облікової політики необхідно використовувати не тільки принципи бухгалтерського обліку, а й загальнонаукові організаційно-управлінські, які характеризують зв'язки між внутрішніми господарськими процесами та зовнішнім середовищем.

У відповідності до законодавства закріплена свобода вибору форми організації та ведення бухгалтерського обліку та управлінського, періодичність проведення інвентаризації. Водночас, у міжнародних стандартах обліку є розкритими питання щодо політики консолідації, обміну іноземних валют, загальної політики оцінки, суттєвості подій після дати балансу, орендних відносин, регулювання обліку довгострокових контрактів та привілей.

На думку А. Риндя, головною метою облікової політики є складання фінансової звітності, яка відповідає якісним характеристикам НП(С)БО 1 [45, с. 24].

Методи списання запасів, амортизація необоротних активів, термін корисної експлуатації необоротних активів, порядок формування резерву сумнівних боргів у вітчизняному обліку часто обмежуються дією ряду факторів. Вимоги діючого законодавства податкового обліку і прагнення не дублювати облікову інформацію зумовлюють вибір суб'єктами господарювання відповідної методики складання податкової звітності, що є

перешкодою розвитку бухгалтерського обліку як інформаційної бази управління, а не як інструменту складання звітності.

Діюча нормативна база бухгалтерського обліку надає підприємствам багато можливостей з вибору варіантів організації облікового процесу підприємства. Проте, з іншого наявна відсутність офіційних роз'яснень, консультацій, методичних рекомендацій, що приводить до нерозуміння керівництвом і працівниками переваг та недоліків вибраного елементу облікової політики задля прийняття стратегічних управлінських рішень.

Виділяють ряд чинників, що впливають на зміст наказу про облікову політику. До зовнішніх факторів впливу належить:

- гнучкість законодавства з бухгалтерського обліку, юридична узгодженість з іншими галузями права, що націлює підприємство на досягнення стратегічної мети функціонування;
- перспективність розвитку сфери підприємства націлює на пошук нових шляхів вдосконалення методів управління;
- прагнення щодо посилення позиціонування суб'єкта господарювання на ринку є передумовою дослідження світового досвіду управління.

Основні напрями внутрішніх факторів впливу:

- фактори, пов'язані з формуванням стратегічної мети та завдань діяльності підприємства;
- фактори, спричинені організацією технологічного процесу, функціонування облікового апарату, руху облікових інформаційних потоків;
- фактори, обумовлені методологією обліку та інші.

До основних недоліків організації облікової політики підприємства можна віднести: формальність складання наказу про облікову політику, тобто дублювання деяких пунктів нормативних документів та необґрунтованість їх елементів; відсутність робочого плану рахунків; нехтування змінами нормативної документації і не відображення їх в наказі; неструктурованість наказу про облікову політику, часткове висвітлення питань щодо формування окремих об'єктів обліку; не наведення графіка документообігу, переліку

облікових реєстрів тощо; відсутність розроблення облікової політики щодо управлінського обліку [46].

Задля деталізації інформації щодо об'єктів обліку та безперервного контролю пропонуємо наступні аналітичні рахунки до субрахунку 702 (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

**Пропозиції щодо відкриття аналітичного рахунку до субрахунку 702
“Дохід від реалізації товарів” на ДП “ВО “Карпати”**

702	Дохід від реалізації товарів	
	7021	Світильник типу ДБО
	7022	Лампа світлодіодна LED
	7023	Світильник типу ДКУ
	7024	Світлодіодний прожектор
	7025	Світильник вуличний світлодіодний
	7026	Світлодіодна панель
	7027	Світильник типу “Армстронг”

Формування облікової політики необхідно проводити із врахуванням особливостей функціонування підприємства з метою виконання наступних завдань:

- досягнення стабілізації та покращення фінансового стану суб'єкта господарювання;
- зниження витрат обігу (економічно обґрунтоване);
- збільшення доходів підприємства зі збереженням конкурентних позицій;
- ефективність використання наявних ресурсів;
- стимулювання праці, а також підвищення рівня життя робочого колективу.

Під час організації облікової політики повинна бути передбачена майнова відокремленість суб'єкта господарювання, безперервність

функціонування, систематичність застосування обраної облікової політики, визначеність елементів господарського життя.

Загальні напрямки удосконалення облікової політики підприємства в напрямках аналізу та контролю представлено на рис. 2.3.

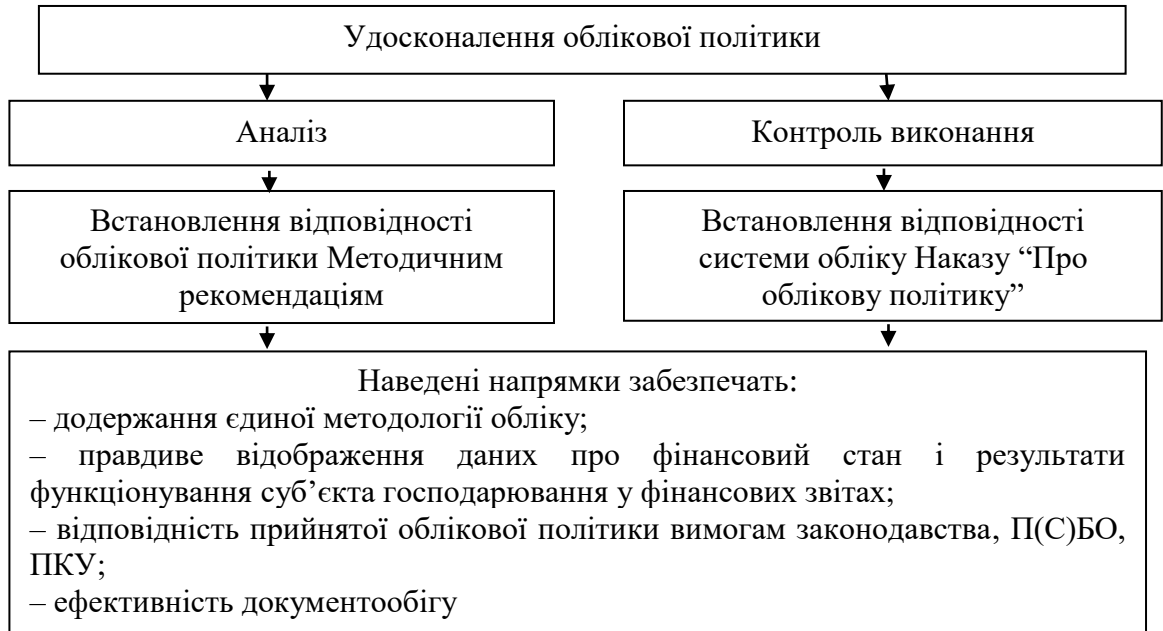

Рис. 2.3. Напрямки удосконалення облікової політики підприємства

Грунтовне дослідження теоретико-методологічних аспектів управлінського обліку, практики його застосування на підприємствах дозволяє стверджувати, що обґрунтування вибору системи обліку витрат в сучасних умовах є важливим для управління. Здійснені дослідження дають підстави для оцінювання впливу вибору відповідного методу обліку витрат на організацію облікового процесу та формування інформації про фінансовий результат.

Беручи до уваги складність технологічних процесів виробництва та їх вплив на процес прийняття управлінських рішень необхідно приділяти велику увагу напрямкам організації аналітичного обліку і схемі документообороту.

Найбільш зважено у наказі потрібно висвітлювати положення щодо організації обліку доходів, витрат (зокрема виробничих витрат) та фінансових результатів. Щодо обліку доходів, витрат та фінансових результатів пропонуємо:

- запровадити аналітичний облік в розрізі сегментів;
- застосовувати прогресивні методи обліку витрат та калькулювання собівартості виробленої продукції у відповідності до мети функціонування підприємства, тактичних завдань;
- використовуючи диференційований підхід економічно обґрунтувати вибір бази розподілу загальновиробничих витрат за сегментами функціонування.

Використовуючи методи та принципи облікової політики підприємствам потрібно враховувати їх вплив на величину доходів чи витрат, фінансові результати та суму оподаткованого прибутку, внаслідок чого облікова політика дає можливість законно коригувати фінансовий результат та оподатковуваний прибуток.

Вдосконалення облікової політики повинно рухатись методом актуалізації облікової політики, а також підвищенням її якості. Під актуалізацією мається на увазі приведення її до відповідних вимог законодавства та бізнесових процесів. Якість облікової політики потрібно підвищувати за допомогою таких критеріїв, як: доцільність, повнота, несуперечність законодавству, неупередженість, відповідність цілям, раціональність методів обліку, автоматизація. Керівник підприємства, окрім відповідальності за формування, а також контролю за дотриманням облікової політики підприємства, інформування про зміни в законодавстві, повинен також забезпечувати додаткове навчання людей відповідальних за використання облікової політики.

Облікова політика зобов'язана містити положення з організації ведення бухгалтерського обліку на окремому підприємстві, внаслідок чого необхідним є розробка нормативних актів державою відповідного рівня, які

зведуть до мінімуму невизначеність методичних питань здійснення обліку на окремому підприємстві.

Таким чином, формування облікової політики є складним процесом, що не закінчується після затвердження Наказу про облікову політику, а триває до моменту припинення функціонування підприємства.

В даний час власники підприємств приділяють досить мало уваги формуванню облікової політики, що несе негативний вплив на визначення фінансових результатів та обліковий процес підприємства загалом. Для покращення даного негативного впливу керівники повинні налагодити аналітичну роботу підприємства, що дозволить здійснювати аналіз та використовувати його результати для потреб підприємства. Крім того, при розробці облікової політики потрібно керуватися плановими обліково-проектними документами та оптимізуючи процес розробляти її поетапно.

Висновки до розділу

Дослідивши організаційно-методичні аспекти обліку фінансових результатів діяльності ДП “ВО “Карпати” та напрямки їх удосконалення можна зробити такі висновки:

1. Основним нормативним документом даного підприємства, щодо регулювання порядку організації бухгалтерського обліку доходів, витрат та фінансових результатів є “Наказ про облікову політику”, в якому є наявними відповідні розділи щодо основних принципів організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності, відповідно. Організація обліку доходів і витрат потребує вдосконалення, запровадження єдиних класифікаційних ознак та їх конкретизації.

2. Синтетичний і аналітичний облік доходів та витрат підприємства розкриває принципи формування фінансового результату від реалізованих товарів, робіт, послуг та елементів собівартості реалізованої продукції і є джерелом інформаційних облікових даних для заповнення Звіту про фінансові результати.

3. Прийняття облікової політики підприємства є фундаментальним елементом організації бухгалтерського обліку, інструментом управління, внаслідок чого існує можливість поєднання державного регулювання та власної ініціативи підприємства щодо питань організації та ведення обліку. Додержання підприємством обраної облікової політики прямо впливає на його фінансові результати.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДП “ВО “КАРПАТИ” В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

3.1 Аналіз динаміки та структури доходів, витрат і фінансових результатів діяльності виробничого підприємства

Значна чисельність показників, які дають характеристику фінансових результатів функціонування підприємства, створюють методичні труднощі при їх розгляді. Розбіжність призначення показників створює труднощі при виборі учасником діяльності тих, які найбільше задовольняють їхні потреби в даних про фінансовий стан підприємства. Для прикладу, керівництво підприємства безпосередньо зацікавлене у величині одержаного прибутку та його структурі, факторах, що впливають на його величину. Податкові органи цікавить увесь склад доходів функціонування підприємства. Аналіз кожного з показників, з якого утворюється прибуток, має конкретний характер, оскільки дає можливість керівництву вибрати напрями активізації функціонування підприємства. Решті учасників господарювання аналіз прибутку дає можливість створити потрібну стратегію мінімізації витрат і фінансового ризику.

Аналіз фінансової діяльності виробничого підприємства дає змогу встановити недоліки та прорахунки, виявити та мобілізувати внутрішньогосподарські резерви, збільшити величину доходів та прибутків, зменшити виробничі витрати, підвищити рентабельність, поліпшити фінансову діяльність підприємства загалом. Дані аналізу застосовуються в процесі фінансового планування і прогнозування.

Аналіз доходів, витрат і фінансових результатів підприємства виконує такі завдання, як:

- оцінювання реалізації плану, динаміки і структури доходів та витрат підприємства;
- оцінювання факторів впливу на доходи та витрати підприємства;
- розкриття факторів впливу на прибуток підприємства від усіх видів діяльності;
- пошук резервів зростання доходів і зменшення витрат підприємства;
- аналіз втілення планових показників прибутку;
- вплив факторів відхилення прибутку;
- опрацювання методів щодо застосування виявлених резервів;
- аналіз розподілу та використання прибутку.

Основним джерелом аналізу доходів, витрат та фінансових результатів є:

- фінансова звітність (див. Додаток А, Б, В, Д, Е, Ж);
- дані бухгалтерського та оперативно-технічного обліку, статистичної звітності, планових даних тощо [47].

Послідовність процесу аналізу фінансових результатів підприємства представлено на рис. 3.1.

Виділяють такі етапи аналізу доходів, витрат та фінансових результатів, як [48, 49]:

1. Аналіз обсягів, динаміки та структури фінансових результатів:
 - оцінювання рівня даних фінансової звітності;
 - оцінювання динаміки прибутку, а саме валового;
 - аналіз структури доходів, витрат та фінансових результатів.
2. Оцінювання впливу факторів від різних видів діяльності на фінансові результати:
 - факторний аналіз фінансових результатів основної діяльності;
 - оцінювання фінансових результатів операційної діяльності;
 - оцінювання результатів діяльності від виконання фінансових операцій;
 - аналіз фінансових результатів іншої діяльності.

3. Аналіз показників рентабельності підприємства:
 - оцінювання витратних, ресурсних та дохідних показників рентабельності;
 - факторний аналіз рентабельності продукції та капіталу.
4. Аналіз поділу та витрачання прибутку, з'ясування його впливу на фінансовий стан підприємства.
5. Аналіз резервів збільшення прибутку, а також підвищення рентабельності функціонування підприємства.

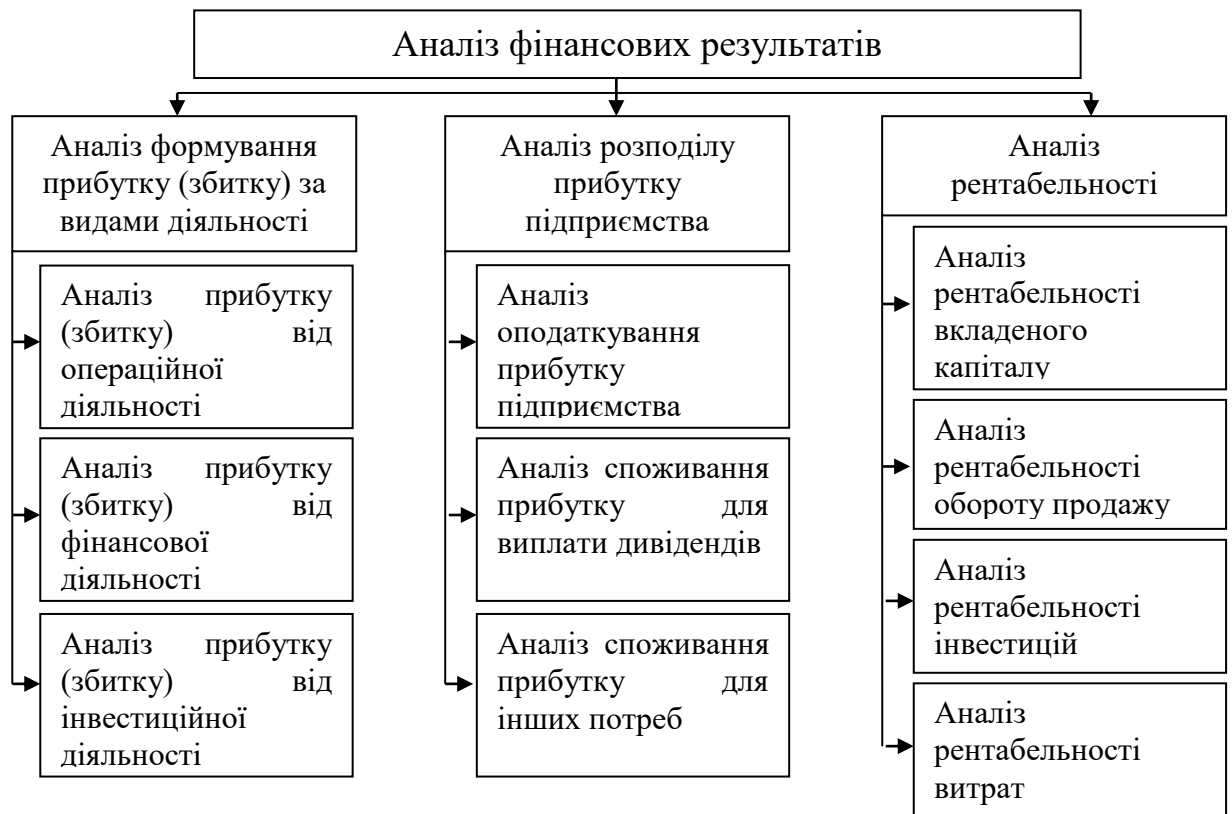

Рис. 3.1. Послідовність аналізу фінансових результатів

Першим етапом аналізу є оцінка рівня і динаміки змін доходів і витрат у часі з метою встановлення тенденцій їх поведінки.

Аналіз рівня і динаміки змін доходів, витрат і фінансових результатів ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр. подано у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

**Аналіз рівня і динаміки змін доходів, витрат і фінансових
результатів ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр.**

Показники	Величина, тис. грн.			Відхилення			
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2019/2018 р.		2020/2019 р.	
				грн.	%	грн.	%
Чистий дохід від реалізації продукції	559895	729948	693824	170053	30,37	-36124	-4,95
Інші операційні доходи	24872	64862	93701	39990	160,78	28839	44,46
Інші фінансові доходи	3521	5320	2720	1799	51,09	-2600	-48,87
<i>Всього доходи</i>	<i>588288</i>	<i>800130</i>	<i>790245</i>	<i>211842</i>	<i>36,01</i>	<i>-9885</i>	<i>-1,24</i>
Собівартість реалізованої продукції	502576	701113	644987	198537	39,50	-56126	-8,01
Адміністративні витрати	38130	39433	39962	1303	3,42	529	1,34
Витрати на збут	1890	1594	1365	-296	-15,66	-229	-14,37
Інші операційні витрати	17271	55292	94977	38021	220,14	39685	71,77
Інші витрати	328	263	102	-65	-19,82	-161	-61,22
<i>Всього витрати</i>	<i>560195</i>	<i>797695</i>	<i>781393</i>	<i>237500</i>	<i>42,40</i>	<i>-16302</i>	<i>-2,04</i>
<i>Фінансовий результат (прибуток/збиток) до оподаткування</i>	<i>28093</i>	<i>2435</i>	<i>8852</i>	<i>-25658</i>	<i>-91,33</i>	<i>6417</i>	<i>263,53</i>

Аналіз даних табл. 3.1. показує, що фінансовий результат до оподаткування ДП “ВО “Карпати” у 2019 р. в порівнянні із 2018 р. знизився на 25658 тис. грн., що у відсотковому відношенні становить зменшення прибутку на 91,33 %. Необхідно виділити такі негативні зміни: чистий дохід збільшився на 30,37 % при зростанні собівартості реалізації на 39,50 %, тобто темп приросту витрат на виробництво реалізованої продукції є більшим за темп приросту доходу підприємства.

У даному періоді зросли інші операційні доходи на 39990 тис. грн. (160,78 %) та інші фінансові доходи на 1799 тис. грн. (51,09 %), що є позитивним явищем для підприємства. Адміністративні витрати та інші операційні витрати підприємства зросли на 3,42 % та 220,14 % відповідно, в той же час витрати на збут та інші витрати знизились на 15,66 % та 19,82 % відповідно, у порівнянні з 2018 р., що пов'язано із збільшенням обсягу реалізованої продукції на 30 %.

Аналіз даних табл. 3.1. показує, що фінансовий результат до оподаткування ДП “ВО “Карпати” у 2020 р. в порівнянні із 2019 р. збільшився на 6417 тис. грн. Необхідно виділити такі позитивні зміни: чистий дохід зменшився на 4,95 % при зниженні собівартості реалізації на 8,01 %, тобто темп приросту витрат на виробництво реалізованої продукції є меншим за темп приросту доходу підприємства.

У звітному періоді зросли інші операційні доходи на 28839 тис. грн. (44,46 %) та знизилась інші фінансові доходи на 2600 тис. грн. (48,87 %). Адміністративні витрати та інші операційні витрати підприємства зросли на 1,34 % та 71,77 % відповідно, в той же час витрати на збут та інші витрати знизилась на 14,37 % та 61,22 % відповідно, у порівнянні з 2019 р., що пов'язано із зменшенням обсягу реалізованої продукції майже на 5 %.

Графік рівня доходів ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр. подано на рис. 3.2.

Графік рівня витрат ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр. подано на рис. 3.3.

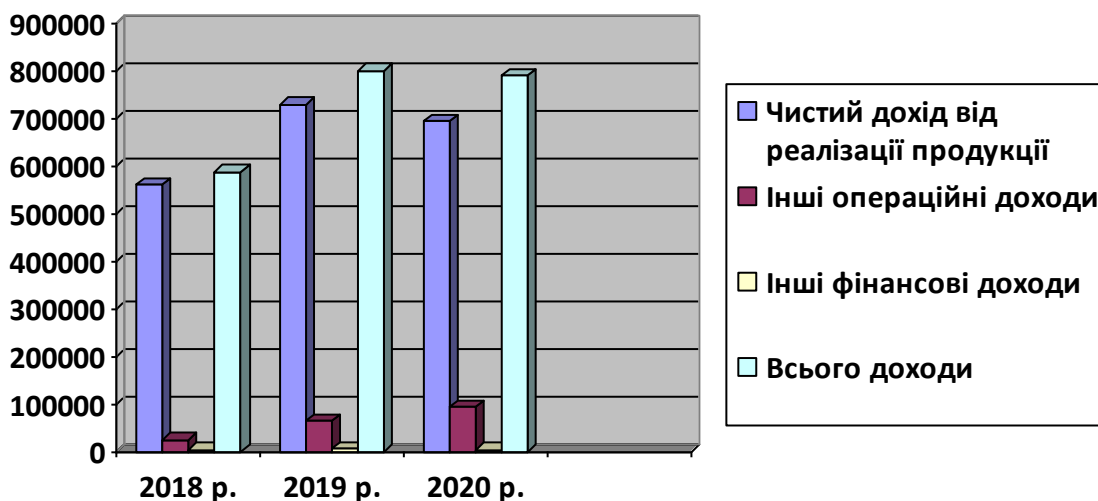

Рис. 3.2. Графічне відображення рівня доходів підприємства за 2018-2020 рр.

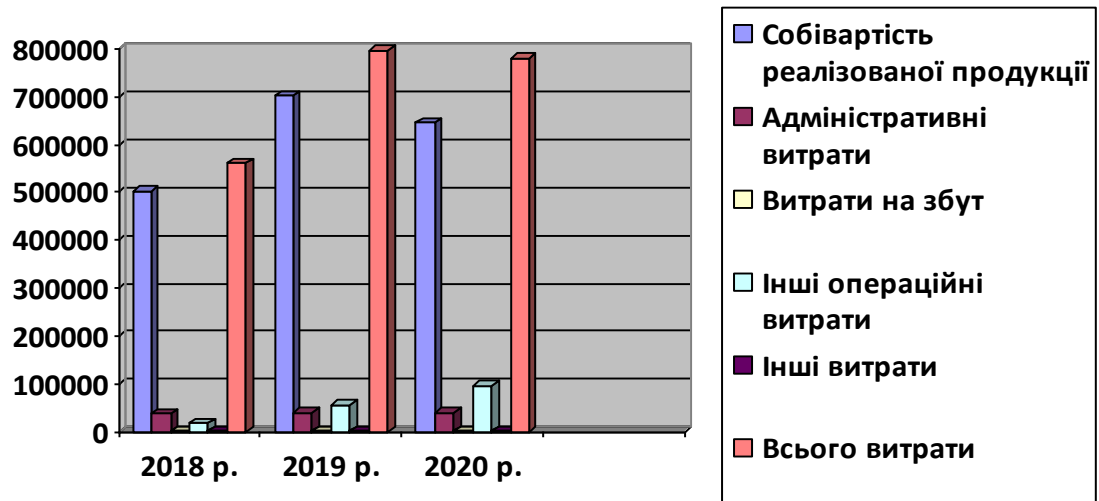

Рис. 3.3. Графічне відображення рівня витрат підприємства за 2018-2020 рр.

Наступним етапом аналізу є оцінка складу і структури доходів та витрат, тобто визначення питомої ваги до загального підсумку.

Цей етап дає можливість отримати інформацію про динаміку зміни питомої ваги досліджуваних показників за аналізований період до загальної величини показників (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Аналіз структури доходів, витрат і фінансових результатів ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр.

Показники	Величина, тис. грн.			Питома вага у %			Абсолютне відхилення (+/-)	
	2018 p.	2019 p.	2020 p.	2018	2019	2020	19/18	20/19
Чистий дохід від реалізації продукції	559895	729948	693824	95,17	91,23	87,80	170053	-36124
Інші операційні доходи	24872	64862	93701	4,23	8,11	11,86	39990	28839
Інші фінансові доходи	3521	5320	2720	0,60	0,66	0,34	1799	-2600
<i>Всього доходи</i>	<i>588288</i>	<i>800130</i>	<i>790245</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>211842</i>	<i>-9885</i>
Собівартість реалізованої продукції	502576	701113	644987	89,71	87,89	82,54	198537	-56126
Адміністративні витрати	38130	39433	39962	6,81	4,94	5,11	1303	529
Витрати на збут	1890	1594	1365	0,34	0,21	0,18	-296	-229

Інші операційні витрати	17271	55292	94977	3,08	6,93	12,16	38021	39685
Інші витрати	328	263	102	0,06	0,03	0,01	-65	-161
<i>Всього витрати</i>	<i>560195</i>	<i>797695</i>	<i>781393</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>237500</i>	<i>-16302</i>
<i>Фінансовий результат (прибуток/збиток) до оподат.</i>	<i>28093</i>	<i>2435</i>	<i>8852</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-25658</i>	<i>6417</i>

Аналізуючи дані табл. 3.2., можна стверджувати, що протягом 2018-2020 рр. на ДП “ВО “Карпати” найбільшу питому вагу всіх доходів становить чистий дохід від реалізації продукції, що у відсотковому відношенні становить 95,17 %, 91,23 % та 87,80 % відповідно. Найбільшу питому вагу витрат протягом останніх трьох років становить собівартість реалізованої продукції, що у відсотковому відношенні становить 89,71 %, 87,89 % та 82,54 % відповідно.

Графічне відображення структури і складу доходів ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр. подано на рис. 3.4.

Графічне відображення структури і складу витрат ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр. подано на рис. 3.5.

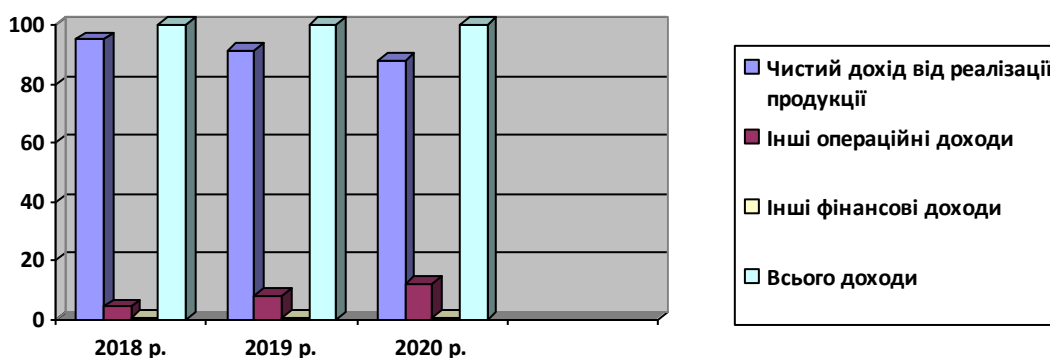

Рис. 3.4. Графічне зображення структури і складу доходів підприємства за 2018-2020 рр.

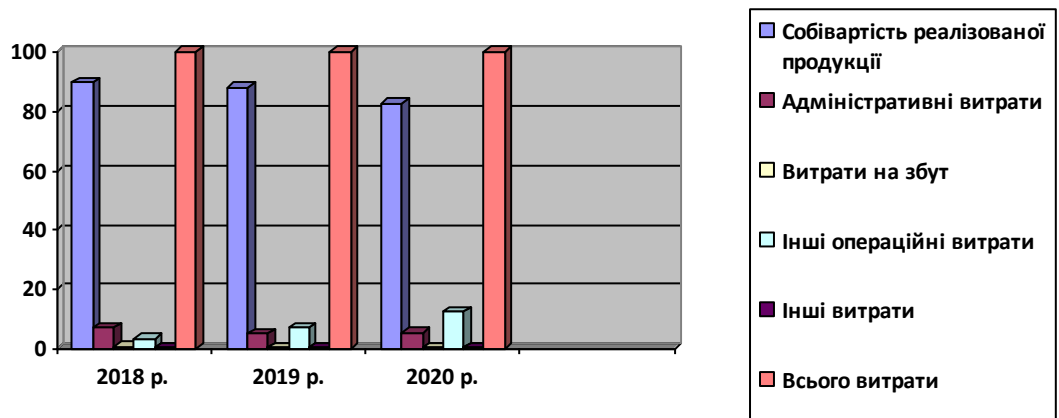

Рис. 3.5. Графічне відображення структури і складу витрат підприємства за 2018-2020 рр.

Проаналізувавши динаміку прибутку підприємства до оподаткування, ми дійшли висновку, що на підприємстві протягом 2018-2019 рр. відбулося зменшення суми прибутку на суму 25658 тис. грн., а у 2020 р. порівняно з попереднім звітнім роком відбулось збільшення прибутку на 6417 тис. грн.

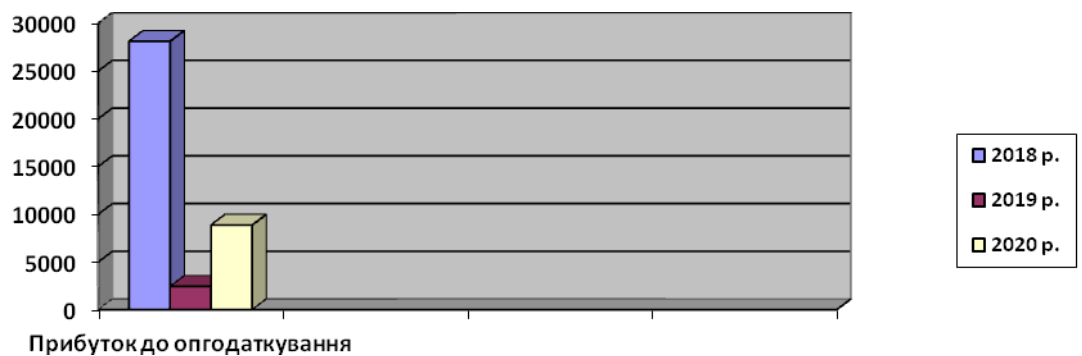

Рис. 3.6 Графік відображення динаміки зміни прибутку до оподаткування ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр.

Суттєвого значення має аналіз фінансових результатів, оскільки він є базовою умовою управління доходами та витратами підприємства з метою збільшення прибутку, тим самим збільшуючи рентабельність.

Саме тому можемо сказати, що різні фактори виконують різні ролі та мають неоднакове значення для збільшення прибутку підприємства. Можна зауважити, що всі чинники, які позначаються на прибутку, є суттєвими для

результативного функціонування підприємства, завдяки їм підприємство може отримати максимальний прибуток.

3.2 Аналіз прибутковості діяльності підприємства

В сучасних умовах господарювання прибуток являє собою основу економічного розвитку, незалежно від сфери діяльності підприємства. Зростання величини прибутку формує фінансову базу для вирішення матеріальних потреб підприємства, розширеного відтворення, внаслідок чого є основою розвитку ринкової економіки. Аналіз рентабельності підприємства дає можливість виявити найбільш витратні і збиткові ділянки у функціонуванні підприємства, більш за все прибуткові види діяльності, ймовірні шляхи розвитку та вдосконалення.

Показники рентабельності більш повно, ніж прибуток, відтворюють кінцеві результати функціонування підприємства. Вони характеризують результативність роботи підприємства загалом та прибутковість всіх сторін діяльності. Саме тому, їх доцільно використовувати для аналізу стану і тенденцій роботи підприємства. Однак, рентабельність підприємства напряду залежить від його прибутку.

Рентабельність – це співвідношення прибутку та понесених витрат (являє собою один з основних показників результативності діяльності підприємства усіх форм власності, показує інтенсивність їхньої роботи) [50, с. 223].

Виділяють наступні показники рентабельності (табл. 3.3):

Таблиця 3.3

Характеристика показників рентабельності підприємства

Показник	Сутність	Алгоритм обчислення
Рентабельність виробництва	Дає характеристику загальному рівню рентабельності і показує скільки одержано прибутку із однієї гривні виробничих витрат	Відношення прибутку до собівартості проданої продукції

Рентабельність продажу	Характеризує результативність продажів, показує величину одержаного операційного прибутку із кожної гривні проданої продукції підприємства	Відношення суми прибутку до виручки від реалізації продукції
Рентабельність активів	Характеризує величину відсотка прибутковості активів суб'єкта господарювання за певний період	Відношення прибутку до середньорічної вартості активів
Рентабельність власного капіталу	Характеризує норму прибутку на вкладений власний капітал	Відношення прибутку до величини власного капіталу

Дані для розрахунку показників рентабельності підприємства подано у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

**Вихідні дані для розрахунку показників рентабельності ДП “ВО
“Карпати” за 2018-2020 рр.**

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Зміна (+, -)	
				2019/2018 р.	2020/2019 р.
Виручка від реалізації продукції, грн.	559895	729948	693824	+170053	-36124
Собівартість реалізованої продукції, грн.	502576	701113	644987	+198537	-56126
Прибуток, грн.	57319	28835	48837	-28484	+20002
Середньорічна вартість активів підприємства, грн.	179206,5	218502	216391	+39295,5	-2111
Середньорічна вартість власного капіталу, грн.	49780	57585	60214,5	+7805	+2629,5

Розрахуємо показники рентабельності підприємства за аналізований період у табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Динаміка показників рентабельності ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр.

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Зміна (+, -)	
				2019/2018 р.	2020/2019 р.
Коефіцієнт рентабельності виробництва, %	11,41	4,11	7,57	-7,30	+3,46
Коефіцієнт рентабельності продажу, %	10,24	3,95	7,04	-6,29	+3,09

Коефіцієнт рентабельності активів, %	31,98	13,20	22,57	-18,78	+9,37
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу, %	115,14	50,07	81,11	-65,07	+31,04

Показником прибутковості діяльності підприємства є рентабельність виробництва. Даний показник відображає питому вагу одержаного прибутку відповідно у виручці та у собівартості збутої продукції.

Проведемо розрахунок впливу факторів на рентабельність виробництва ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр. у табл. 3.6.

Таблиця 3.6

**Розрахунок впливу факторів на рентабельність виробництва
ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр.**

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Зміна (+, -)	
				2019/2018 р.	2020/2019 р.
1. Виручка від реалізації продукції, грн.	559895	729948	693824	+170053	-36124
2. Собівартість реалізованої продукції, грн.	502576	701113	644987	+198537	-56126
3. Прибуток, грн.	57319	28835	48837	-28484	+20002
4. Рентабельність виробництва, %	11,41	4,11	7,57	-7,30	+3,46

Висновок: рентабельність виробництва продукції у звітному 2020 році збільшилась, порівняно з попереднім 2019 роком, на 3,46 %. Це відбулося за рахунок таких факторів (метод ланцюгових підстановок):

а) зміни суми прибутку:

$$\Delta_{\text{уа}} = \text{П1} / \text{C0} - \text{П0} / \text{C0} = (48837 / 701113) - (28835 / 701113) = 6,97 - 4,11 = + 2,86 \text{ \%}.$$

б) зміни собівартості реалізованої продукції:

$$\Delta_{\text{уб}} = \text{П1} / \text{C1} - \text{П1} / \text{C0} = (48837 / 644987) - (48837 / 701113) = 7,57 - 6,97 = + 0,6 \text{ \%}.$$

$$\text{Разом} = \Delta_{\text{уа}} + \Delta_{\text{уб}} = 2,86 + 0,6 = + 3,46 \text{ \%}.$$

Показник рентабельності реалізації продукції відображає питому вагу

одержаного прибутку у собівартості та у виручці проданої продукції, тобто він показує скільки припадає прибутку підприємства на 1 гривню реалізованої продукції (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Розрахунок впливу факторів на рентабельність продажу

ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр.

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Зміна (+, -)	
				2019/2018 р.	2020/2019 р.
1. Прибуток, грн.	57319	28835	48837	-28484	+20002
2. Виручка від реалізації продукції, грн.	559895	729948	693824	+170053	-36124
3. Рентабельність продажу, %	10,24	3,95	7,04	-6,29	+3,09

Визначаємо вплив факторів методом ланцюгових підстановок:

$$РП = Пп / Вп = 28835 / 729948 = 3,95 \%$$

$$РУ = Пф / Вп = 48837 / 729948 = 6,69 \%$$

$$РФ = ПФ / ВФ = 48837 / 693824 = 7,04 \%$$

Висновок: рентабельність продажу у 2020 році зросла на 3,09 %, порівняно з попереднім 2019 роком, за рахунок впливу наступних факторів:

а) впливу зміни прибутку підприємства на рентабельність:

$$Ру - Рп = 6,69 - 3,95 = + 2,74 \%$$

б) впливу зміни виручки від реалізації на рентабельність:

$$Рф - Ру = 7,04 - 6,69 = + 0,35 \%$$

$$\text{Загальний приріст рентабельності: } 2,74 + 0,35 = 3,09 \%$$

Наступний етап аналізу є аналіз рентабельності активів підприємства. На рівень рентабельності активів, перш за все, впливають їх оборотність та рентабельність реалізованих товарів.

Вплив факторів на мультиплікатор рентабельності активів (модель Дюпона) та виявлення резервів їх збільшення можна побачити у наступній таблиці (табл. 3.8).

Таблиця 3.8

**Розрахунок впливу факторів на рентабельність активів ДП “ВО
“Карпати” за 2018-2020 рр.**

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Зміна (+, -)	
				2019/2018 р.	2020/2019 р.
1. Виручка від реалізації продукції, грн.	559895	729948	693824	+170053	-36124
2. Собівартість реалізованої продукції, грн.	502576	701113	644987	+198537	-56126
3. Середньорічна вартість запасів, грн.	17292	20715	21577,5	+3423	+862,5
4. Середньорічна вартість оборотних активів, грн.	101641,5	123296	118788,5	+21654,5	-4507,5
5. Середньорічна вартість активів підприємства, грн.	179206,5	218502	216391	+39295,5	-2111
6. Рентабельність активів, %	31,98	13,20	22,57	-18,78	+9,37

Отже, рентабельність активів на підприємстві у 2020 році збільшилась на 9,37 % у порівнянні з попереднім роком.

Розрахунок вихідних даних:

Показник	2019 р.	2020 р.	Зміна (+, -)
1. Виручка на 1 грн. собівартості, (X)	1,0411	1,0757	+0,0346
2. Питома вага оборотних активів у структурі активів підприємства, (Y)	0,5643	0,5490	-0,0153
3. Питома вага запасів у структурі оборотних активів підприємства, (Z)	0,1680	0,1816	+0,0136
4. Питома вага собівартості, що припадає на величину запасів підприємства, (K)	33,8457	29,8916	-3,9541

Спосіб ланцюгових підстановок:

Показник	X(X-1)	Y	Z	K	ΔPa
1 підстановка, ΔPa (X)	+0,0346	+0,5643	+0,1680	+33,8457	+0,1110
2 підстановка, ΔPa (Y)	+0,0757	-0,0153	+0,1680	+33,8457	-0,0066
3 підстановка, ΔPa (Z)	+0,0757	+0,5490	+0,0136	+33,8457	+0,0191
4 підстановка, ΔPa (K)	+0,0757	+0,5490	+0,1816	-3,9541	-0,0298
Разом					+0,0937

Висновок: за результатами факторного аналізу встановлено, що резервом підвищення активів у наступному звітному році є збільшення питомої ваги оборотних активів у структурі активів підприємства та збільшення питомої ваги собівартості, що припадає на величину запасів підприємства.

До показників дохідності капіталу належить рентабельність власного капіталу. В аналізі підвищення її рівня найбільш зацікавлені засновники підприємства, його власники та акціонери, оскільки він відображає кількість одержаного прибутку за звітний період на вартість вкладеного капіталу підприємства (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

**Розрахунок впливу факторів на рентабельність власного капіталу
ДП “ВО “Карпати” за 2018-2020 рр.**

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Зміна (+, -)	
				2019/2018 р.	2020/2019 р.
1. Прибуток, грн.	57319	28835	48837	-28484	+20002
2 Середньорічна вартість власного капіталу, грн.	49780	57585	60214,5	+7805	+2629,5
3. Рентабельність власного капіталу, %	115,14	50,07	81,11	-65,07	+31,04

Визначаємо вплив методом ланцюгових підстановок. Розрахунок:

$$РП = Пп / Вп = 28835 / 57585 = 50,07$$

$$РУ = Пф / Вп = 48837 / 57585 = 84,81$$

$$РФ = ПФ / ВФ = 48837 / 60214,5 = 81,11$$

Висновок: рентабельність власного капіталу у 2020 році збільшилась на 31,04 % за рахунок впливу таких факторів:

а) вплив зміни прибутку підприємства на рентабельність:

$$Ру - Рп = 84,81 - 50,07 = +34,74 \%$$

б) вплив зміни вартості власного капіталу на рентабельність:

$$Рф - Ру = 81,11 - 84,81 = -3,7 \%$$

$$\text{Загальний приріст рентабельності: } 34,74 \% - 3,7 \% = 31,04 \%$$

Підвищити рентабельність господарюючого суб'єкта можна за допомогою: зниження собівартості реалізації продукції, тобто витрат на виробництво; нарощуючи обсяги виробництва (реалізації) продукції; максимально використовуючи ресурси; покращуючи маркетинг; усуваючи канали втрат прибутку тощо.

3.3 Контроль як ключова функція управління діяльністю підприємства: організація і методика

Вихід економіки України зі спаду економічної активності на шлях якісних змін має потребу в підвищенні продуктивності фінансово-господарської діяльності підприємств, завдяки активізації та покращенні внутрішнього контролю як ключової функції управління. Контроль надає змогу суб'єкту управління одержати інформацію щодо результатів фінансової діяльності підприємства, а також впливати на процес ухвалення управлінських рішень. Тому, правильна організація внутрішнього контролю підприємства всіх форм власності сприяє здійсненню суцільного спостереження за споживанням і зберіганням фінансових ресурсів та всіх активів підприємства, використанням коштів та майна, станом бухгалтерського обліку та фінансової звітності, завчасному виявленню і попередженню порушень, підвищенню якості та оперативності прийняття управлінських рішень. Для цього необхідне якісно нове теоретичне усвідомлення значення контролю в управлінні підприємством.

Причиною великої плинності кадрів, поганого оцінювання результатів роботи працівників і окремих підрозділів є відсутність системи внутрішньогосподарського контролю.

Сутність “контроль” трактується досить неоднозначно, а саме як: один із ключових принципів управління, як стадія процесу управління та як функція управління. Тому що, кожен виробничий цикл чи процес

відрізняється за тими чи іншими характеристиками і потребує управлінського впливу, гарантуючи досягнення мети, вибраної заздалегідь.

Контроль являє собою систему спостережень, перевірки процесу діяльності і фактичного стану об'єкта контролю з метою оцінювання обґрунтованості і результативності прийняття управлінських рішень, результатів їх виконання, встановлення відхилень, усунення причин [51, с. 63].

Метою контролю доходів, витрат та фінансових результатів є встановлення повноти та правдивості первинних документів, бухгалтерських даних і звітності в частині доходів, витрат та фінансових результатів функціонування підприємства.

Завданнями аналізу доходів, витрат та фінансових результатів підприємства є:

- контроль обліку фактичних витрат та зарахування їх до собівартості продукції у відповідності до прийнятого підприємством методу обліку витрат і калькулювання;
- засвідчення обраного методу калькулювання;
- підтвердження методу розподілу непрямих витрат;
- перевірка правильності планування прямих витрат, що зараховуються до собівартості продукції та визначення ставок розподілу непрямих витрат;
- дослідження правильності розподілу і списання загальновиробничих витрат;
- перевірка правильності віднесення доходів від усіх видів діяльності;
- гарантія правильності представлення на рахунках бухгалтерського обліку операцій обліку доходів, витрат та фінансових результатів;
- встановлення достовірності інформації щодо доходів, витрат та фінансових результатів в звітності;
- перевірка правильності формування, розподілу і використання чистого прибутку звітного періоду.

Процес утворення системи внутрішнього контролю на підприємстві представлено на рис. 3.7 [52, 53].

Рис. 3.7. Процес формування внутрішнього контролю на підприємстві

Контроль доходів, витрат та фінансових результатів залучає всі етапи господарювання, цикли діяльності та не має права на існування без контролю всієї діяльності підприємства. Механізм виконання внутрішнього контролю фінансових результатів підприємства представлено на рис. 3.8.

На етапі попереднього контролю виконується перевірка правильності та законності формування доходів, витрат та фінансових результатів.

Поточний контроль встановлює відхилення під час господарської діяльності фактичних доходів, витрат та фінансових результатів від запланованих, забезпечуючи їх оцінку і регулювання, а також забезпечує вдосконалення структури та величини фінансових результатів, завдяки пошуку резервів.

Після завершення господарських операцій наступний контроль має на меті перевірити результативність та доцільність понесених витрат, одержаних доходів, правильність та ефективність розподілу фінансових результатів.

Рис. 3.8. Механізм виконання внутрішнього контролю фінансових результатів

Організація контролю повинна виконуватись за допомогою встановлення за конкретним працівником певного підконтрольного суб'єкта.

Розподіл об'єктів контролю між центрами відповідальності дає змогу деталізувати процес моніторингу фінансових результатів всіх рівнів організаційної структури підприємства, виконувати деталізований контроль доходів та витрат за місцями їх виникнення.

Поділ об'єктів контролю підприємства за центрами відповідальності наведено на рис. 3.9

Рис. 3.9. Поділ об'єктів контролю підприємства за центрами відповідальності

Методика внутрішнього контролю доходів, витрат та фінансових результатів повинна бути заснована на здійсненні перевірок, застосуванні контрольних процедур на етапі формування показників прибутку і витрат від усіх видів діяльності, безпомилковості розрахунку податку на прибуток та чистого прибутку (табл. 3.10).

Таблиця 3.10

Методика внутрішнього контролю фінансових результатів підприємства

Напрямок контролю	Зміст
Рахунки бухгалтерського обліку	Перевірка кредитових оборотів по рахунку 70 з відповідними кореспондуючими рахунками для визначення правильності обліку доходів та дебетових оборотів по рахунку 90 з відповідними кореспондуючими рахунками для визначення правильності обліку витрат
Перевірка документального підтвердження	Присутність відповідним чином оформлених договорів, рахунків-фактур, податкових, видаткових та товарно-транспортних накладних
Додержання вимог облікової політики	Методи оцінки сировини і матеріалів задля визначення величини матеріальних витрат; визнання та критерії оцінки доходів на дату складання балансу; принципи визнання витрат; послідовність списання доходів і витрат на фінансовий результат; віднесення збитків на майбутні періоди
Перевірка достовірності визначення фінансових результатів на рахунках бухгалтерського обліку	Перевірка обчислення фінансового результату з урахуванням одержаних доходів, понесених витрат, нарахованого податку на прибуток на рахунках бухгалтерського обліку

Встановлені порушення контролер зафіксує в робочих документах, які можуть бути зображені у вигляді таблиці, де зазначається характеристика, нормативний документ та рекомендації щодо усунення виявлених порушень.

Після виконання перевірки формується акт ревізії доходів та витрат суб'єкта господарювання, в якому вказується характеристика порушень, кількісний вплив порушень на зміну показника, найменування показника, що змінюється та його скориговане значення.

Узагальнення виявлених в ході перевірки фактів порушень має налічувати таку обов'язкову інформацію, як: законодавчі, нормативно-правові акти та їх положення, ким, період, як саме виявилось порушення, величина підтвердженого збитку, а також інші наслідки.

За підсумками проведеної перевірки необхідно зробити висновки та запропонувати шляхи усунення виявлених помилок. Даючи об'єктивну оцінку робочим документам під час перевірки, контролери визначають достовірність та законність дотримання виконаних операцій.

З метою успішної діяльності підприємства, зростання рівня рентабельності, збереження і збільшення активів ДП “ВО “Карпати” проводить внутрішньогосподарський контроль. Для забезпечення на всіх етапах облікового циклу підприємства перевірки даних про фінансові результати найбільш ефективним є поділ системи внутрішньогосподарського контролю фінансових результатів за трьома етапами – попереднім, поточним та наступним, що дасть право збільшити процес моніторингу та виконувати більш розширений контрольний процес доходів та витрат за місцями виникнення.

Тому, важливою умовою своєчасного попередження, виявлення та усунення помилок і відхилень в функціонуванні підприємства є організація системи внутрішньогосподарського контролю фінансових результатів, що сприятиме удосконаленню діяльності суб'єктів господарювання.

Висновки до розділу

В результаті проведення аналізу та контролю формування фінансових результатів ДП “ВО “Карпати” в системі управління підприємством можна зробити такі висновки.

1. Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів підприємства відіграє важливе значення в системі загальної оцінки функціонування господарюючого суб'єкта, тому що дає можливість простежити динаміку ефективності основних процесів підприємства, визначити тенденції їхнього розвитку за звітний період або ж декілька років.

2. Рентабельність являє собою відносний показник результативності функціонування підприємства, показує співставлення одержаного прибутку підприємством з спожитими ресурсами. Показники рентабельності показують можливість понесених підприємством витрат окупитися, що є основою його майбутньої діяльності.

3. Контроль в управлінні діяльністю підприємства забезпечує реалізацію наступних завдань: послідовність виконання прийнятої стратегії

підприємством; зберігання та раціональне використання ресурсів підприємства; отримання якісної інформації керівництвом підприємства; правильність та повнота в оформленні первинних документів; своєчасне виявлення та мінімізація фінансових та комерційних ризиків в управлінні діяльністю підприємства; дотримання встановленого регламентного забезпечення працівниками підприємства.

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження обліку, контролю і аналізу фінансових результатів в системі управління підприємством на ДП “ВО “Карпати” можна зробити такі висновки.

Формування продуктивної системи управління фінансовими результатами на підприємстві, в першу чергу, починається із визначення єдиного погляду щодо трактування категорії “фінансові результати” та їхньої класифікації, а також оптимальної величини одержаного прибутку для забезпечення безперервного функціонування підприємства. На основі спеціалізованої економічної літератури розкрито сутність поняття “фінансові результати” та встановлено, що вітчизняні і зарубіжні вчені, а також економічні школи трактують дане поняття по різному, а в нормативно-правовому законодавстві України воно не наводиться. Тому, для глибшого розуміння сутності категорії “фінансові результати”, підсумувавши думки різних науковців можемо стверджувати, що фінансовий результат – це зображений в грошовій формі показник ефективності функціонування суб’єкта господарювання за допомогою зіставлення доходів та витрат понесених для їх одержання, що може бути показаний у формі прибутку або ж збитку.

Необхідність класифікації фінансових результатів є одним із провідних напрямів організації бухгалтерського обліку, оскільки дає можливість більш деталізовано вивчати склад і характер витрат, максимально забезпечувати інформаційні потреби користувачів, надавати змогу керівництву деталізовано проводити аналіз рівня витрат за різними класифікаційними ознаками, виявляти джерела економії, розуміти призначення витрат, економічні ролі в процесах, які виконуються на підприємстві. У відповідності до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій [19] ДП “ВО “Карпати” виділяє окремий рахунок 79 “Фінансові результати” з відповідними субрахунками для обліку і підсумування даних щодо фінансових результатів

підприємства. Підприємство класифікує фінансові результати у відповідності до продуктивного та правового аспектів.

Законодавча база обліку фінансових результатів в Україні відображена досить великою кількістю законів, постанов, положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Нормативною базою для складання ключової форми фінансової звітності 2 “Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)” є НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, який визначає її зміст і форму. Базові вимоги до розкриття його статей наведено в Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності [28].

Ключовим етапом організації бухгалтерського обліку підприємства є формування облікової політики. За результатами проведеного дослідження виявлено, що облікова політика ДП “ВО “Карпати” складається з Наказу про облікову політику підприємства, Облікової політики підприємства та додатків. Первинними документами доходів для формування фінансових результатів ДП “ВО “Карпати” є товарно-транспортна накладна, прибутковий касовий ордер, акт приймання-передачі тощо. Накладна внутрішнього переміщення матеріалів, акти списання використаних матеріалів, платіжні доручення, виписки банку та інші первинні документи витрат використовуються для формування фінансових результатів. Задля порядку створення, передачі, а також зберігання документів на ДП “ВО “Карпати” створений графік документообігу.

Інформація синтетичного та аналітичного обліку доходів і витрат підприємства характеризує утворення чистого прибутку від реалізованої продукції та є базою даних щодо заповнення Звіту про фінансові результати. ДП “ВО “Карпати” для обліку фінансових результатів використовує всі субрахунки рахунку 79 “Фінансові результати”. В дебеті рахунку 79 відображується закриття рахунків обліку витрат, суми податку на прибуток, а в кредиті – закриття рахунків обліку доходів. При закритті даного рахунку його сальдо списується на рахунок 44 “Нерозподілені доходи (непокриті

збитки)”. Одержаний прибуток підприємство використовує для формування цільових фондів.

Результативність діяльності підприємства в більшості випадків залежить від удосконалення облікової політики підприємства в частині доходів, витрат та фінансових результатів, ключовим напрямом якого є підвищення її якості. За результатами дослідження виявлено, що облікова політика ДП “ВО “Карпати” характеризує переважно теоретичну частину обліку доходів, витрат та фінансових результатів, внаслідок чого необхідно запровадити аналітичний облік в розрізі сегментів, прогресивні методи обліку витрат та калькулювання собівартості виробленої продукції, економічно обґрунтувати вибір бази розподілу загальновиробничих витрат за сегментами функціонування. Для покращення облікової роботи ДП “ВО “Карпати” необхідно доповнити графік документообігу, оскільки він налічує не всі первинні документи, що використовуються підприємством. Також потрібно розробити Робочий план рахунків задля деталізації обліку. Запровадження наведених напрямів удосконалення дасть змогу покращити результативність функціонування підприємства.

Аналіз фінансових результатів є ключовою умовою управління доходами та витратами підприємства задля встановлення недоліків та прорахунків, виявлення та мобілізації внутрішньогосподарських резервів, збільшення доходів та прибутків, зменшення витрат, підвищення рентабельності, покращення фінансової діяльності. Дані аналізу використовуються в процесі планування і прогнозування. Прибуток до оподаткування на ДП “ВО “Карпати” у 2020 р. порівняно з попереднім 2019 р. збільшився на 6417 тис. грн., що є позитивним явищем для підприємства.

Рентабельність являє собою відносний показник результативності функціонування підприємства, який показує співставлення одержаного прибутку з понесеними витратами. Аналіз рентабельності надає змогу встановити найбільш витратні та збиткові ділянки підприємства, прибуткові види діяльності, шляхи розвитку та вдосконалення. Динаміка рентабельності

ДП “ВО “Карпати” у 2020 р. збільшилась у порівнянні з попереднім звітним роком за всіма показниками, що є позитивним явищем для підприємства.

Контроль являє собою основу функції управління, тому що проводиться в конкретній системі, на конкретному рівні і поєднується з кожною функцією управління, забезпечуючи його організацію і виконання. Контроль є джерелом інформації на основі якого здійснюється аналіз досягнення цілей та засіб організації зворотних зв'язків підприємства. Задля перевірки даних про фінансові результати, успішного функціонування підприємства, зростання рівня рентабельності та активів ДП “ВО “Карпати” здійснює внутрішньогосподарський контроль за трьома етапами, що забезпечує більш розширений контрольний процес доходів та витрат за місцями їх виникнення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
2. Податковий кодекс України : Закон України від 15.05.2021 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Мочерний С. В. Політична економія : навч. посіб. Київ : Знання-Прес, 2002. 687 с.
4. Вороніна О. О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства : автореф. : 08.00.04. Харків, 2009. 25 с.
5. Пипко В. А., Булавина Л. Н. Настільна книга бухгалтера та аудитора : підручник. М.: Фінанси і статистика, 2011. 592 с.
6. Бутинець Ф. Ф., Чижевська Л. В., Береза С. Л. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Житомир : ЖІТІ, 2000. 672 с.
7. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : Карт-бланш, 2002. 628 с.
8. Луговий В. А. Облік капіталу, позичок і фінансових результатів : підручник. М.: АТ "ІНКОНСАУДІТ", 1995. 128 с.
9. Соколов Я. В. Основи теорії бухгалтерського обліку : підручник. М.: Фінанси і статистика, 2000. 496 с.
10. Кондраков Н. П. Бухгалтерський облік : навч. посіб. М.: ИНФРА-М, 2002. 640 с.
11. Загородній А. Г. Облік і аудит : термін. словник. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. Серія: Економічні науки*. 2013. № 4. 360 с.
12. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія) : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. 240 с.
13. Скалюк Р. В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету*. 2010. С. 135-141.

14. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник. Київ : Алерта, 2011. 976 с.
15. Ловінська Л. Г. Концепція фінансових результатів в системі бухгалтерського обліку підприємства. *Фінанси України*. 2003. № 11. С. 58-65.
16. Арич М. І. Концептуальні підходи до визначення фінансово-економічних результатів підприємства. *Економіка та держава*. 2013. № 7. С. 66-69.
17. Богацька Н. М., Носарівська Н. М., Підлубна С. А. Формування фінансових результатів як складова процесу управління підприємством. URL: http://www.rusnauka.com/29_DWS_2012/Economics/10_120545.doc.htm.
18. Положення стандарту бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток” : Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
19. План рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>.
20. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України : Відомості Верховної Ради України від 17.06.2004 № 280 (із змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
21. Гарасим П. М., Журавель Г. П., Хомин П. Я. Фінансовий, управлінський і податковий облік у господарських товариствах : навч. посіб. Тернопіль, 2003. 522 с.
22. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України : підручник. Київ : А.С.К., 2005. 784 с.
23. Яковлев Ю. П. Економіка торгівлі : навч. посіб. Херсон : “Олді-плюс”, 2009. 356 с.
24. Бланк И. А. Управление прибылью : підручник. Київ : “Ника-Центр”, 1998. 544 с.

25. Білик М. Д., Бабіч В. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами діяльності підприємств. *Бізнес Інформ*. 2015. № 4. 207 с.
26. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Економіка і фінанси підприємства : підручник. Львів : Магнолія 2006, 2014. 406 с.
27. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (із змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
28. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 87. URL: www.minfin.gov.ua.
29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід” : Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати” : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток” : Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби” : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси” : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 “Виплати працівникам” : Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 № 601. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

35. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змінами, внесеними згідно із Законом України від 06.10.2021 № 1630-IX). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
36. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 “Подання фінансової звітності” : затверджений Комітетом з міжнародних бухгалтерських стандартів від 01.01.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
37. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 “Запаси” : затверджений Комітетом з міжнародних бухгалтерських стандартів від 01.01.2005. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
38. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби” : затверджений Комітетом з міжнародних бухгалтерських стандартів від 01.01.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
39. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 “Дохід” : затверджений Комітетом з міжнародних бухгалтерських стандартів від 01.01.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
40. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 “Виплати працівникам” : затверджений Комітетом з міжнародних бухгалтерських стандартів від 01.01.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
41. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 23 “Виплати на позики” : затверджений Комітетом з міжнародних бухгалтерських стандартів від 01.01.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
42. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. Дніпро : ДВНЗ ПДАБА, Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с.
43. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку / перекл. з англ. за ред. С. Ф. Голова. Київ : ФПБАУ, 1998. 736 с.
44. Петрук О. М., Барановська Т. В. Облікова політика підприємства в системі регулювання бухгалтерським обліком. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць*. 2005. № 3. С.133-153.

45. Риндя А. Своя політика в обліку. *Податки та бухгалтерський облік*. 2005. № 100 (867). С. 23-28.
46. Бойчук Т. Формування облікової політики підприємства: мета, побудова та сфера застосування. *Економічний аналіз*. 2010. № 6. С. 36-38.
47. Шкроміда В. В. Аналіз господарської діяльності : конспект лекцій. 2019-2020 рр.
48. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 304 с.
49. Мошенський С. З., Олійник О. В. Економічний аналіз : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2007. 704 с.
50. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 504 с.
51. Бойко И. В. Инновационное развитие государств-участников СНГ в контексте глобальных вызовов. *Проблемы и перспективы инновационного развития экономики* : материалы XII междунар. науч.-практ. конф. Київ : СПД Цудзинович Т.И., 2008. С. 63.
52. Белік В. Д. Підходи до організаційної системи внутрішнього контролю. *Міжнародний збірник наукових праць*. 2009. № 3 (15). С. 84–100.
53. Бутинець Т. А. Внутрішній контроль: елементи організації системи. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки*. Житомир : ЖДТУ, 2008. № 1 (43). С. 28.
54. Шкроміда Н. Я., Попович О. В. Необхідність та особливості організації обліку фінансових результатів діяльності підприємства. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку агро- та електроінженерії* : матеріали наук.-практ. конф. (м. Бережани, Тернопільська обл., 10 квіт. 2020 р.). Бережани : ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», 2020. С. 62-63.
55. Шкроміда Н. Я., Попович О. В. Організація внутрішньогосподарського контролю фінансових результатів підприємства. *Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення* : матеріали наук.-практ. конф. (м.

Бережани, Тернопільська обл., 20 жовт. 2021 р.). Бережани : ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», 2021.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КАРПАТИ" Дата (рік, місяць, число) _____
Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА за ЄДРПОУ _____
Організаційно-правова форма господарювання Державне підприємство за КОАТУУ _____
Вид економічної діяльності Виробництво електричного й електронного устаткування для автотранспортних засобів за КВЕД _____
Середня кількість працівників 1 2763
Адреса, телефон вулиця ГАЛИЦЬКА, буд. 201, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 76008 571008
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку ☐ V
за міжнародними стандартами фінансової звітності ☐

КОДИ		
2019	01	01
19389809		
2610100000		
140		
29.31		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	184	201
первісна вартість	1001	388	486
накопичена амортизація	1002	204	285
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 736	1 050
Основні засоби	1010	62 270	89 404
первісна вартість	1011	126 757	167 925
знос	1012	64 487	78 521
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	236	49
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізичні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	64 426	90 704
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	11 637	22 947
Виробничі запаси	1101	10 101	21 570
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	1 266	1 107
Товари	1104	270	270
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	21 232	35 759
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 844	2 225
з бюджетом	1135	4 408	25 274
у т.ч. з податку на прибуток	1136	-	299
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	246	820
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	25 523	50 828
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	25 523	50 828
Витрати майбутніх періодів	1170	16	43
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	341	140
Усього за розділом II	1195	65 247	138 036
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	129 673	228 740

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	38 598	38 598
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	9 285	9 285
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(5 517)	9 311
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	42 366	57 194
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	12 239	20 440
розрахунками з бюджетом	1620	8 408	3 001
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 194	-
розрахунками зі страхування	1625	4 081	2 975
розрахунками з оплати праці	1630	13 904	18 872
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	40 821	112 074
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	7 694	13 868
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	160	316
Усього за розділом III	1695	87 307	171 546
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	129 673	228 740

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Втерковський Дмитро Дмитрович

Тимків Роман Юрійович

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КАРПАТИ"**
Територія **ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА**
Організаційно-правова форма господарювання **Державне підприємство**
Вид економічної діяльності **Виробництво електричного й електронного устаткування для автотранспортних засобів**
Середня кількість працівників **3669**
Адреса, телефон **вулиця ГАЛИЦЬКА, буд. 201, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 76008**
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОІДП
за КВЕД

КОДП		
2020	01	01
19389809		
2610100000		
140		
29.31		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2019** р.

Форма №1 Код за ЦКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	201	114
первісна вартість	1001	486	492
накопичена амортизація	1002	285	378
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 050	3 075
Основні засоби	1010	89 404	96 490
первісна вартість	1011	167 925	193 306
знос	1012	78 521	96 816
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	49	29
Гудви	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	90 704	99 708
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	22 947	18 483
Виробничі запаси	1101	21 570	16 846
Незавершене виробництво	1102	-	272
Готова продукція	1103	1 107	1 055
Товари	1104	270	310
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	35 759	884
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 225	984
з бюджетом	1135	25 274	9 251
у т.ч. з податку на прибуток	1136	299	422
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	820	594
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	50 828	78 302
Готівка	1166	-	1
Рахунки в банках	1167	50 828	78 301
Витрати майбутніх періодів	1170	43	28
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань	1182	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1183	-	-
резервах незароблених премій	1184	-	-
інших страхових резервах	1190	140	30
Інші оборотні активи	1195	138 036	108 556
Усього за розділом II	1200	-	-
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1300	228 740	208 264
Баланс			

ПАСПВ	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	38 598	38 598
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	9 285	9 285
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	9 311	10 093
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	57 194	57 976
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені поточкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв не зароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	20 440	9 849
розрахунками з бюджетом	1620	3 001	4 056
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	2 975	2 256
розрахунками з оплати праці	1630	18 872	18 174
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	112 074	97 920
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	13 868	17 652
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	316	381
Усього за розділом III	1695	171 546	150 288
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
	1800	-	-
Баланс	1900	228 740	208 264

Визначається в порядку, встановленому пенсійним законом, згідно з офіційною впади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Генеральний директор

Втерковський Дмитро Дмитрович

Головний бухгалтер

Тимків Роман Юрійович

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КАРПАТИ"** Дата (рік, місяць, число) **2021 01 01**
 Територія **ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА** за СДРГОУ **19389809**
 Організаційно-правова форма господарювання **Державне підприємство** за КОАТУУ **2610100000**
 Вид економічної діяльності **Виробництво електричного й електронного устаткування для автотранспортних засобів** за КОПФГ **140**
 Середня кількість працівників **1 3652** за КВЕД **29.31**
 Адреса, телефон **вулиця ГАЛИЦЬКА, буд. 201, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 76008 571008**
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	114	54
первісна вартість	1001	492	522
накопичена амортизація	1002	378	468
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 075	3 623
Основні засоби	1010	96 490	91 808
первісна вартість	1011	193 306	209 591
знос	1012	96 816	117 783
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	29	12
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	99 708	95 497
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	18 483	24 672
Виробничі запаси	1101	16 846	23 797
Незавершене виробництво	1102	272	-
Готова продукція	1103	1 055	568
Товари	1104	310	307
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	884	16 149
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	984	1 489
з бюджетом	1135	9 251	11 955
у т.ч. з податку на прибуток	1136	422	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	47
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	594	1 250
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	78 302	73 341
Готівка	1166	1	2
Рахунки в банках	1167	78 301	73 339
Витрати майбутніх періодів	1170	28	13
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	30	105
Усього за розділом II	1195	108 556	129 021
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	208 264	224 518

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	38 598	38 598
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	9 285	9 285
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10 093	14 570
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	57 976	62 453
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	9 849	19 035
розрахунками з бюджетом	1620	4 056	4 884
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	111
розрахунками зі страхування	1625	2 256	3 157
розрахунками з оплати праці	1630	18 174	19 503
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	97 920	102 166
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	124
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	17 652	12 677
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	381	519
Усього за розділом III	1695	150 288	162 065
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	208 264	224 518

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Втерковський Дмитро Дмитрович

Тимків Роман Юрійович

Додаток Д

Підприємство **ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ
"КАРПАТИ"**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
19389809		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	559 895	526 547
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(502 576)	(489 000)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	57 319	37 547
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	24 872	26 548
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(38 130)	(30 189)
Витрати на збут	2150	(1 890)	(1 528)
Інші операційні витрати	2180	(17 271)	(7 313)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	24 900	25 065
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	3 521	1 061
Інші доходи	2240	-	-
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(328)	(186)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	28 093	25 940
збиток	2295	(-)	(-)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(5 293)	(4 650)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	22 800	21 290
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	22 800	21 290

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	43 654	47 190
Витрати на оплату праці	2505	316 827	301 736
Відрахування на соціальні заходи	2510	68 585	65 606
Амортизація	2515	14 860	9 701
Інші операційні витрати	2520	115 208	97 985
Разом	2550	559 134	522 218

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Втерковський Дмитро Дмитрович

Тимків Роман Юрійович

Додаток Е

Підприємство **ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КАРПАТИ"**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	01	01
19389809		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за

Рік 2019

р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	729 948	559 895
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестрахування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(701 113)	(502 576)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	28 835	57 319
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	64 862	24 872
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(39 433)	(38 130)
Витрати на збут	2150	(1 594)	(1 890)
Інші операційні витрати	2180	(55 292)	(17 271)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	24 900
збиток	2195	(2 622)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	5 320	3 521
Інші доходи	2240	-	-
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(263)	(328)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	2 435	28 093
збиток	2295	(-)	(-)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(487)	(5'293)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1'948	22'800
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1'948	22'800

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	57'671	43'654
Витрати на оплату праці	2505	468'240	316'827
Відрахування на соціальні заходи	2510	101'782	68'585
Амортизація	2515	20'430	14'860
Інші операційні витрати	2520	147'413	115'208
Разом	2550	795'536	559'134

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Втерковський Дмитро Дмитрович

Тимків Роман Юрійович

Додаток Ж

Підприємство **ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ "КАРПАТИ"**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРІОУ

КОДИ		
2021	01	01
19389809		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	693 824	729 948
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестрахування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(644 987)	(701 113)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	48 837	28 835
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	93 701	64 862
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(39 962)	(39 433)
Витрати на збут	2150	(1 365)	(1 594)
Інші операційні витрати	2180	(94 977)	(55 292)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	6 234	-
збиток	2195	(-)	(2 622)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	2 720	5 320
Інші доходи	2240	-	-
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(102)	(263)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	8 852	2 435
збиток	2295	(-)	(-)

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 679)	(487)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	7 173	1 948
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	7 173	1 948

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	54 511	57 671
Витрати на оплату праці	2505	447 657	468 240
Відрахування на соціальні заходи	2510	97 615	101 782
Амортизація	2515	22 620	20 430
Інші операційні витрати	2520	157 130	147 413
Разом	2550	779 533	795 536

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Втерковський Дмитро Дмитрович

Тимків Роман Юрійович